



**Program Ochrony Środowiska
dla Powiatu Wieluńskiego
na lata 2018–2021 z uwzględnieniem
perspektywy do roku 2025**



Autorzy opracowania:

Krzysztof Pietrzak

.....

Julita Dworak

.....



Meritum Competence
ul. Syta 135, 02-987 Warszawa
NIP 5262737394

szkolenia@meritumnet.pl, azbest@meritumnet.pl, audyt@meritumnet.pl
www.szkolenia.meritumnet.pl

Wieluń, 2018

Spis treści

Wykaz skrótów	6
1 Wstęp	7
2 Streszczenie	8
3 Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	9
4 Charakterystyka obszaru Powiatu Wieluńskiego	11
4.1 Informacje ogólne	11
4.2 Demografia	13
4.3 Gospodarka	15
4.3.1 Rolnictwo	15
4.3.2 Przemysł	16
4.3.3 Turystyka	17
5 Ocena aktualnego stanu środowiska powiatu wieluńskiego	23
5.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza	23
5.1.1 Warunki klimatyczne	23
5.1.2 Jakość powietrza	23
5.1.3 Zagadnienia horyzontalne	28
5.1.4 Podsumowanie	28
5.2 Zagrożenia hałasem	29
5.2.1 Zagadnienia horyzontalne	30
5.2.2 Podsumowanie	f31
5.3 Pola elektromagnetyczne	32
5.3.1 Zagadnienia horyzontalne	33
5.3.2 Podsumowanie	33
5.4 Gospodarowanie wodami	34
5.4.1 Wody powierzchniowe	34
5.4.2 Obszary zagrożone podtopieniami	37
5.4.3 Wody podziemne	37
5.4.4 Zagadnienia horyzontalne	38
5.4.5 Podsumowanie	38
5.5 Gospodarka wodno-ściekowa	39

**Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem
perspektywy do roku 2025**

5.5.1	Zagadnienia horyzontalne	44
5.5.2	Podsumowanie	44
5.6	Zasoby geologiczne	45
5.6.1	Zagadnienia horyzontalne	46
5.6.2	Podsumowanie	46
5.7	Gleby	47
5.7.1	Zagadnienia horyzontalne	47
5.7.2	Podsumowanie	47
5.8	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	48
5.8.1	Podsumowanie	50
5.9	Zasoby przyrodnicze	51
5.9.1	Lasy i łowiectwo	51
5.9.2	Formy ochrony przyrody	52
5.9.3	Zagadnienia horyzontalne	56
5.9.4	Podsumowanie	56
5.10	Zagrożenia poważnymi awariami	57
5.10.1	Zagadnienia horyzontalne	57
5.10.2	Podsumowanie	58
6	Podsumowanie efektów realizacji dotychczasowego POŚ	58
7	Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	61
8	Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość z realizacji Programu Ochrony Środowiska..	79
9	Spis tabel	80
10	Spis rysunków	80
11	Spis wykresów	81

Wykaz skrótów

Analiza SWOT – nazwa analizy jest akronimem słów z języka angielskiego: Strength (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse), Threats (zagrożenia)

GDDKiA – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

GDOŚ – Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

JCW – Jednolita Część Wód

JCWpd – Jednolita Część Wód Podziemnych

JST – Jednostka/i samorządu terytorialnego

NFOŚiGW – Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

OZE – Odnawialne Źródła Energii

PKD – Polska Klasyfikacja Działalności

POiŚ – Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko

POŚ – Program Ochrony Środowiska

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

PWŚK – Program Wodno-Ściekowy Kraju

RPO WŁ – Regionalny Program Operacyjny Województwa Łódzkiego

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

1 Wstęp

Niniejszy dokument, został opracowany zgodnie z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.), uwzględniając część strategii „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko” dotyczących Ochrony Środowiska. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie powiatu. Zawiera cele i zadania, które powinien zrealizować powiat jak i inne podmioty w celu ochrony środowiska w jego granicach administracyjnych.

Dokument ten został opracowany zgodnie z najnowszymi wytycznymi Ministerstwa Środowiska: *Wytyczne do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, Warszawa 2 września 2015.*

Program podsumowuje stan środowiska na terenie powiatu oraz zawiera zestawienie jego słabych i mocnych stron (analiza SWOT).

Dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie powiatu możliwe stało się zdefiniowanie na tej podstawie celów środowiskowych, do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska i ideą zrównoważonego rozwoju.

Uregulowania prawne obligują do opracowania Programów Ochrony Środowiska na wszystkich szczeblach samorządowych. Ich celem jest określenie polityki ochrony środowiska w regionie, przy założeniu harmonijnego i zrównoważonego rozwoju. Podstawowym zadaniem programów ochrony środowiska ma być pomoc w rozwiązywaniu istniejących problemów, jak również przeciwdziałanie zagrożeniom, które mogą pojawić się w przyszłości. Opracowane na wszystkich szczeblach „Programy Ochrony Środowiska” winny uwzględniać aktualną sytuację i specyfikę jednostek wchodzących w ich skład.

Opracowany dla Powiatu Wieluńskiego Program Ochrony Środowiska, zgodnie z obowiązującymi wymogami, inwentaryzuje aktualny stan środowiska oraz określa niezbędne działania dla ochrony środowiska w ścisłym powiązaniu z głównymi kierunkami rozwoju województwa łódzkiego. Program ten będzie stanowił płaszczyznę koordynacji działań w skali ponadlokalnej (ponadgminnej) na rzecz środowiska.

2 Streszczenie

Podstawowym celem sporządzania i uchwalania Programu Ochrony Środowiska (POŚ) jest realizacja przez jednostki samorządu terytorialnego polityki ochrony środowiska zbieżnej z założeniami najważniejszych dokumentów strategicznych i programowych. POŚ stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem spajającą wszystkie działania i dokumenty dotyczące ochrony środowiska i przyrody na szczeblu JST.

W niniejszym dokumencie dokonano oceny aktualnego stanu środowiska oraz przeanalizowano możliwości jego poprawy na terenie powiatu wieluńskiego z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza (5.1),
- Zagrożenie hałasem (5.2),
- Pole elektromagnetyczne (5.3),
- Gospodarowanie wodami (5.4),
- Gospodarka wodno-ściekowa (5.5),
- Zasoby geologiczne (5.6),
- Gleby (5.7),
- Gospodarka odpadami o zapobieganie powstawaniu odpadów(5.8),
- Zasoby przyrodnicze (5.9),
- Zagrożenia poważnymi awariami (5.10).

Każdy z dziesięciu wyżej wymienionych obszarów zawiera podsumowanie i analizę SWOT, której celem jest ukazanie mocnych stron powiatu oraz tych, które wymagają interwencji - słabych stron. Analiza ukazuje również szanse na poprawę stanu środowiska oraz zagrożenia, które mogą wpłynąć na nie negatywnie.

Zadania, które podjęte zostaną w celu poprawy stanu środowiska na terenie powiatu wieluńskiego zostały podzielone na zadania własne powiatu oraz zadania monitorowane realizowane przez poszczególne gminy powiatu. Niniejsze informacje przedstawione zostały zgodnie z danymi pozyskanymi z gmin na podstawie ankiet.

Do każdego z obszarów interwencji, dla których zaplanowano zadania przypisano wskaźniki, które ułatwią prowadzenie monitoringu realizacji POŚ oraz będą stanowiły podstawę przygotowywania raportu z jego realizacji.

3 Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Niniejszy dokument spójny jest z celami oraz kierunkami interwencji/działań ujętych m. in. w następujących dokumentach strategicznych:

I. Strategia Rozwoju Kraju 2020:

1. Obszar strategiczny II. Konkurencyjna gospodarka:

a) Cel II.6. Bezpieczeństwo energetyczne i środowisko:

- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.1. Racjonalne gospodarowanie zasobami,
- Priorytetowy kierunek interwencji II.6.2. Poprawa efektywności energetycznej;

II. Strategia „Bezpieczeństwo Energetyczne i Środowisko”:

1. Cel 2. Zapewnienie gospodarce krajowej bezpiecznego i konkurencyjnego zaopatrzenia w energię:

a) Kierunek interwencji 2.2. Poprawa efektywności energetycznej;

2. Cel 3. Poprawa stanu środowiska:

- a) Kierunek interwencji 3.1. Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki,
- b) Kierunek interwencji 3.2. Racjonalne gospodarowanie odpadami, w tym wykorzystanie ich na cele energetyczne,
- c) Kierunek interwencji 3.5. Promowanie zachowań ekologicznych oraz tworzenie warunków do powstawania zielonych miejsc pracy;

III. Strategia innowacyjności i efektywności gospodarki „Dynamiczna Polska 2020”:

1. Cel 3: Wzrost efektywności wykorzystania zasobów naturalnych i surowców:

- a) Działanie 3.1.2. Podnoszenie społecznej świadomości i poziomu wiedzy na temat wyzwań zrównoważonego rozwoju i zmian klimatu,
- b) Działanie 3.2.1. Poprawa efektywności energetycznej i materiałowej przedsięwzięć architektoniczno-budowlanych oraz istniejących zasobów;

IV. Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2012–2020:

- 1. Cel szczegółowy 2. Poprawa warunków życia na obszarach wiejskich oraz poprawa ich dostępności przestrzenne:

- a) Kierunek interwencji 2.1.4. Rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej i oczyszczalni ścieków;

V. Program Ochrony Środowiska Województwa Łódzkiego 2016 na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024:

- a) poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,
- b) osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,
- c) ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą,
- d) prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej,
- e) gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa łódzkiego;

Niniejszy POŚ kontynuuje cele Programu Ochrony Środowiska dla powiatu wieluńskiego na lata 2014-2017, m.in. :

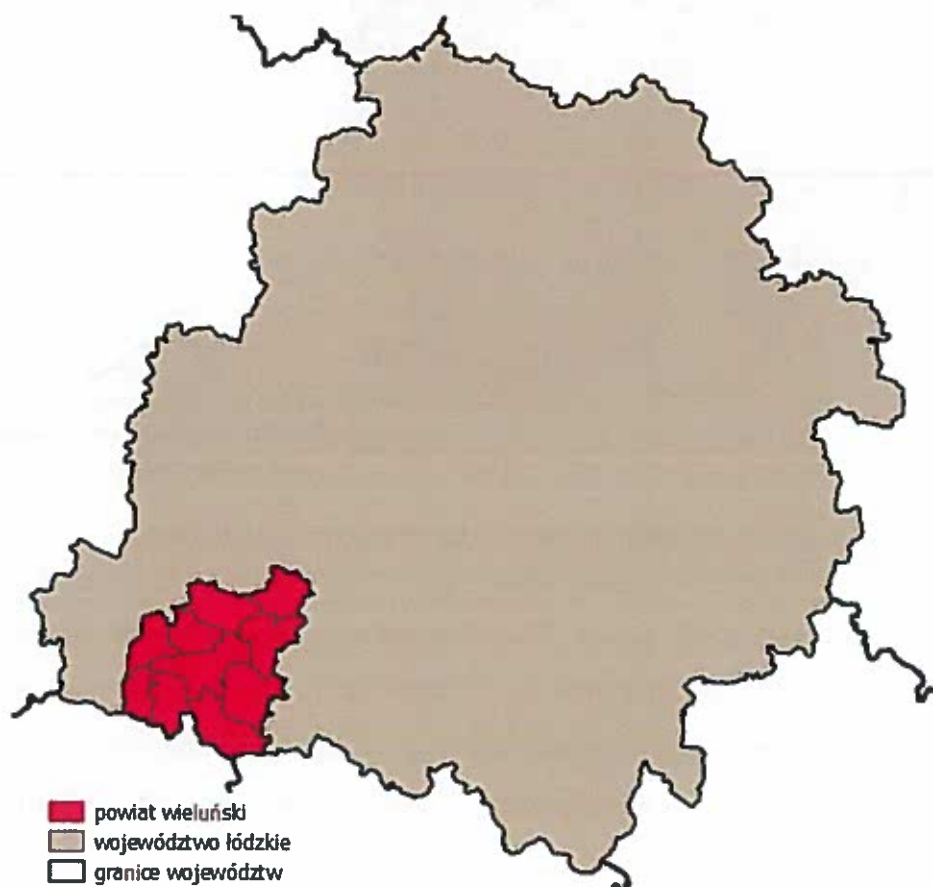
- a) Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych;
- b) Prowadzenie działań energooszczędnych w mieszkalnictwie i budownictwie;
- c) Ograniczenie emisji ze środków transportu;
- d) Racjonalne gospodarowanie zasobami wodnymi
- e) Ochrona wód przed zanieczyszczeniami ze źródeł punktowych i obszarowych;
- f) Zapobieganie i minimalizacja ilości wytwarzanych odpadów;
- g) Zmniejszenie poziomów hałasów;

Ponadto realizowane na terenie gmin powiatu wieluńskiego zadania zgodne są m.in. ze: Strategiami Rozwoju poszczególnych gmin; Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin, Programami Ochrony Środowiska oraz innymi aktami obowiązującymi na terenie JST.

4 Charakterystyka obszaru Powiatu Wieluńskiego

4.1 Informacje ogólne

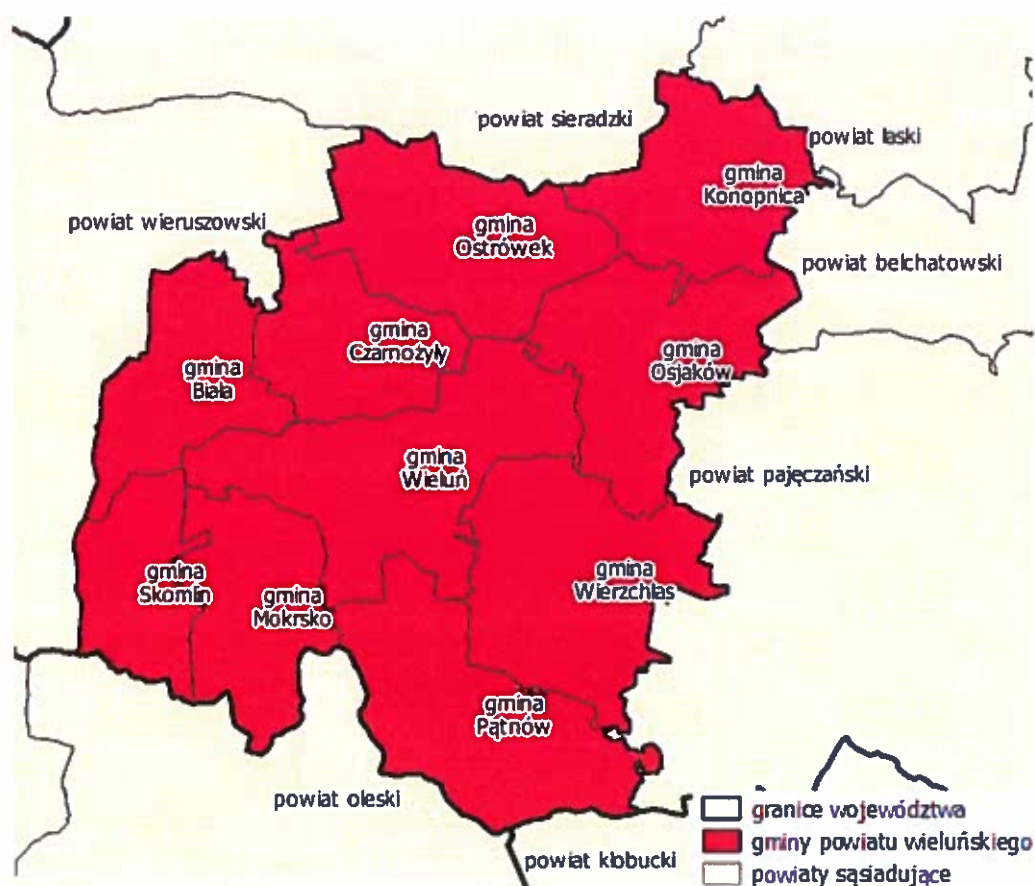
Powiat wieluński położony jest w południowo - zachodniej części województwa łódzkiego. Powierzchnia powiatu wynosi 926 km²⁽¹⁾. Graniczy on z powiatami: wieruszowskim, sieradzkim, łaskim, bełchatowskim, pajęczańskim (województwo łódzkie), kłobuckim (województwo śląskie) oraz oleskim (województwo opolskie) (Rys.1).



Rysunek 1. Położenie powiatu wieluńskiego na tle województwa łódzkiego

W skład powiatu wchodzi dziewięć 10 gmin: Biała, Czarnożyły, Konopnica, Mokrsko, Osjaków, Ostrówek, Pątnów, Skomlin, Wieluń, Wierzchlas.(Rys. 2).

¹ Bank Danych Lokalnych GUS, dane za rok 2017



Rysunek 2. Rozmieszczenie gmin na terenie powiatu wieluńskiego

Powiat wieluński posiada dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną. Przez jego teren przebiegają drogi krajowe nr 45, 43 oraz 74, oraz drogi wojewódzkie nr 488, 486 oraz 481. Sieć komunikacyjną uzupełniają drogi powiatowe, gminne oraz linia kolejowa relacji Wrocław – Herby. Północno – zachodnia część powiatu sąsiaduje z drogą ekspresową S8.

Według regionalizacji J. Kondrackiego (2013), powiat wieluński położony jest w zasięgu makroregionów:

- Nizina Południowowielkopolska,
 - mezoregion:
 - Kotlina Szczerczowska,
 - Wysoczyzna Złoczewska,
 - Wysoczyzna Wieruszowska;
- Wyżyna Woźnicko – Wieluńska,
 - mezoregion:
 - Wyżyna Wieluńska.



Rysunek 3. Położenie powiatu wieluńskiego na tle mezo i makroregionów

Źródło: Opracowanie na podstawie „Geografia regionalna Polski”, J. Kondracki, PWN, 2013

W obrębie mezoregionów wchodzących w skład Niziny Wielkopolskiej znajdują się pokłady węgla brunatnego, wydobywanego metodą odkrywkową. Czynniki antropogeniczne związane z górnictwem, wpłynęły m.in. na obniżenie poziomu wód gruntowych na skutek powstającego leja depresyjnego.

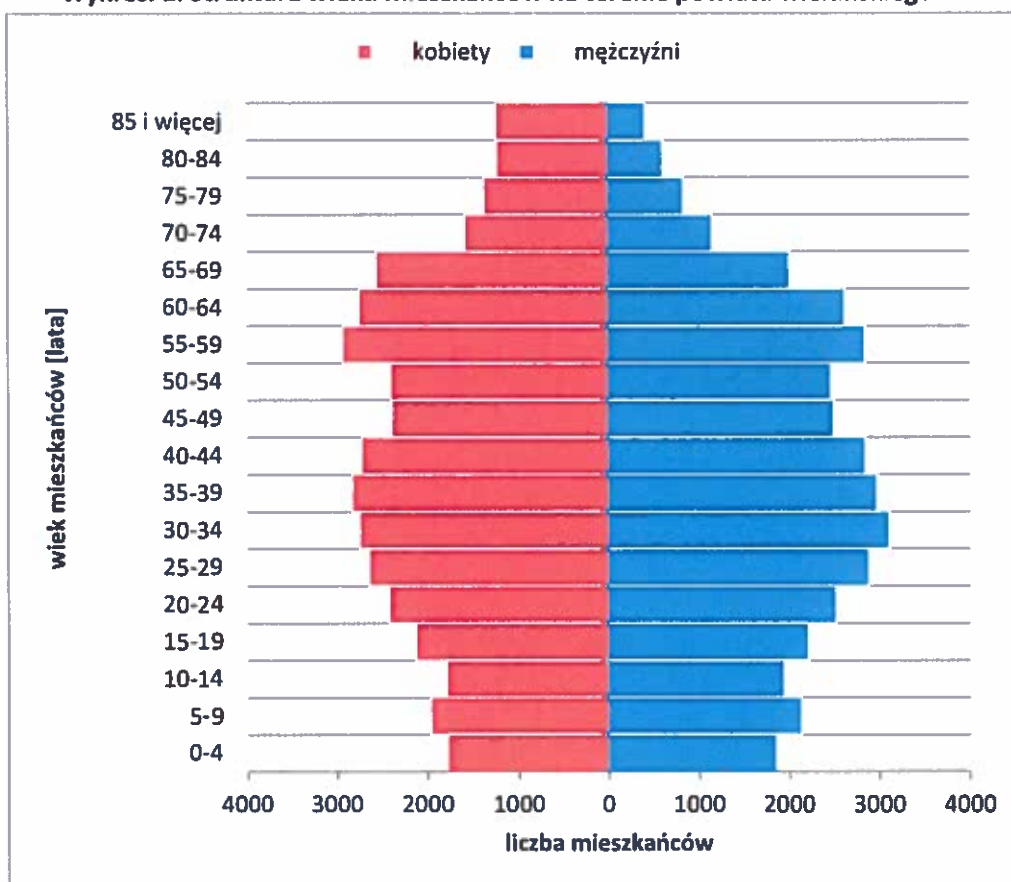
4.2 Demografia

Pod koniec 2016 roku powiat wieluński zamieszkiwało 77 238^[2] osób, z czego 51 % (39380 osób) stanowiły kobiety, a 49% (37858 osób) mężczyźni³. Gęstość zaludnienia w powiecie wynosi 83 osób na 1 km². Mieszkańcy powiatu wieluńskiego stanowią 3% mieszkańców województwa łódzkiego.

² Bank Danych Lokalnych GUS [dane za rok 2016]

³ Ibidem

Wykres. 1. Struktura wieku mieszkańców na terenie powiatu wieluńskiego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2016

Wykres 1. przedstawia strukturę wieku mieszkańców powiatu. Ludność w wieku przedprodukcyjnym (< 18 lat) stanowi 18,2% ogółu ludności gminy. Ludność w wieku produkcyjnym (kobiety 18–59 lat, mężczyźni 18 – 64 lat) stanowi 61,5% mieszkańców powiatu. W wieku poprodukcyjnym (kobiety > 60 lat, mężczyźni >65 lat) jest 20,3% ludności⁴.

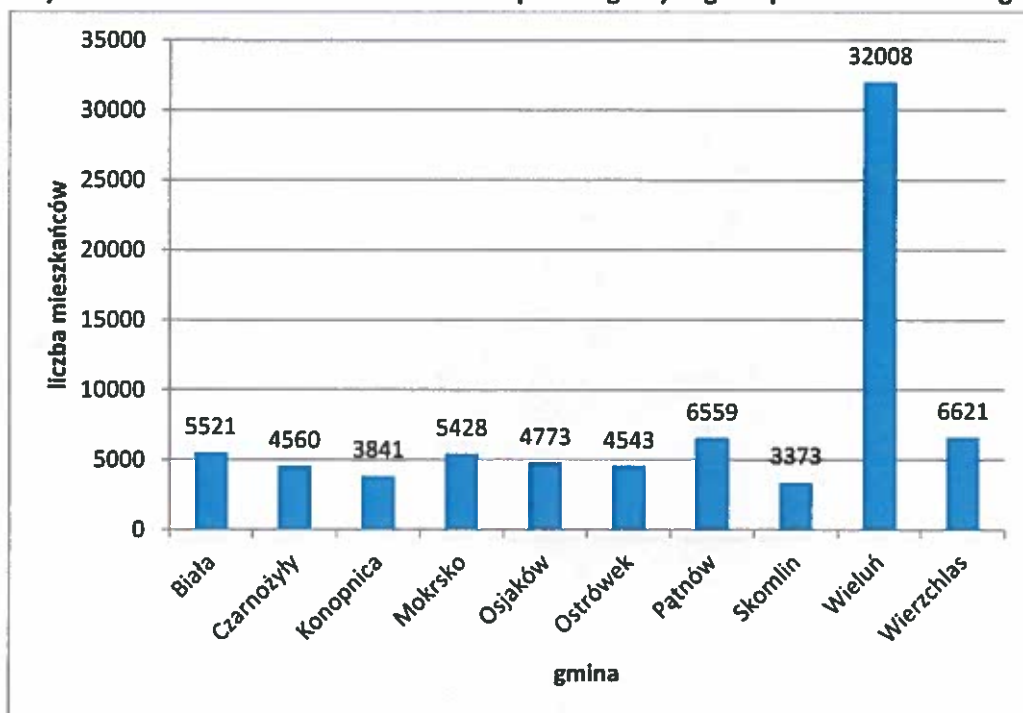
Liczba bezrobotnych zarejestrowanych na terenie powiatu wynosi 2845osób⁵.

Gminą o największej liczbie mieszkańców na terenie powiatu wieluńskiego jest gmina miejsko - wiejska Wieluń (32 008 mieszkańców). Spośród gmin wiejskich największą liczbą mieszkańców odznacza się gmina Pątnów (6559 mieszkańców) oraz Wierzchnas (6621 mieszkańców). Najmniejszą gminą jest gmina Skomlin, zamieszkiwana przez 3373 osoby (Wyk. 2)

⁴ Bank Danych Lokalnych GUS [dane za rok 2016]

⁵ Ibidem

Wykres. 2. Liczba mieszkańców na terenie poszczególnych gmin powiatu wieluńskiego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS, 2016

4.3 Gospodarka

4.3.1 Rolnictwo

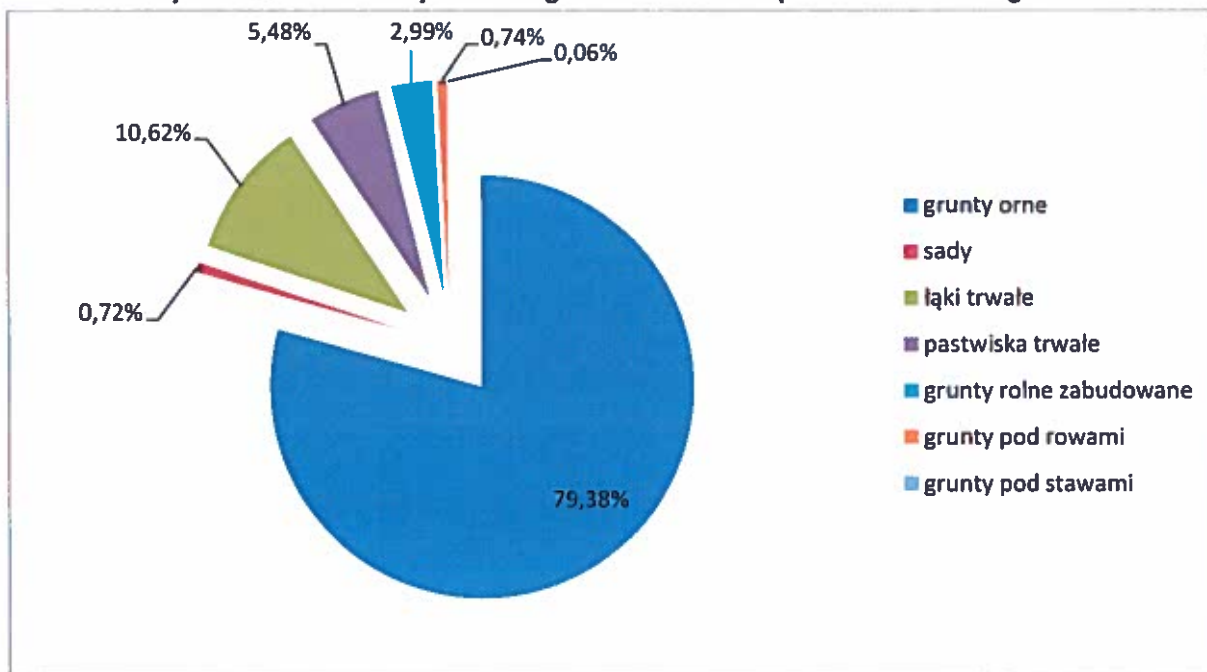
Główną gałęzią gospodarki w powiecie wieluńskim jest rolnictwo. Użytki rolne na terenie powiatu zajmują powierzchnię 64 783 ha, co stanowi około 69,9% ogólnej powierzchni powiatu.

Według danych Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. w powiecie znajduje się 9836 gospodarstw rolnych, z czego 8350 (84,8%) o powierzchni powyżej 1 ha, w tym 503 gospodarstwa (ok. 7 %) o powierzchni powyżej 15 ha⁶. Gospodarstwa rolne na terenie powiatu charakteryzują się dużym rozdrobnieniem.

W strukturze zasiewów na terenie powiatu dominują zboża oraz ziemniaki i warzywa. W produkcji zwierzęcej przeważa hodowla bydła (produkcja mleka) oraz żywca wieprzowego.

⁶ Bank Danych Lokalnych GUS, PSR 2010

Wykres. 3. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu wieluńskiego



Źródło: PSR, 2010

4.3.2 Przemysł

W powiecie wieluńskim zarejestrowane jest 6682 podmiotów gospodarki narodowej (6423 podmiotów sektora prywatnego, oraz 259 publicznego). Podmioty gospodarki narodowej z podziałem na poszczególne sekcje przedstawia poniższa tabela.

Najliczniej występują podmioty sekcji G (Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle – 2052) oraz sekcji F (Budownictwo – 866). W sektorze publicznym dominuje sekcja P – edukacja (111 podmioty).

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2016	
		sektor publiczny	sektor prywatny
		259	6423
Sekcja A	Rolnictwo, łowiectwo, leśnictwo i rybactwo	1	131
Sekcja B	Górnictwo i wydobywanie	-	11
Sekcja C	Przetwórstwo przemysłowe	1	738
Sekcja D	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	-	7

Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji PKD		Liczba jednostek gospodarczych na rok 2016	
		sektor publiczny	sektor prywatny
		259	6423
Sekcja E	Dostawa wody; gospodarowanie ściekami o odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	2	21
Sekcja F	Budownictwo	4	866
Sekcja G	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	-	2052
Sekcja H	Transport i działalność magazynowa	-	378
Sekcja I	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1	165
Sekcja J	Informacja i komunikacja	2	117
Sekcja K	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	132
Sekcja L	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	45	85
Sekcja M	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	465
Sekcja N	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	-	113
Sekcja O	Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	32	80
Sekcja P	Edukacja	111	131
Sekcja Q	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25	355
Sekcja R	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	25	113
Sekcja S i T	Pozostała działalność usługowa	-	463

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS, 2016

4.3.3 Turystyka

Powiat wieluński jest atrakcyjny turystycznie ze względu na walory krajobrazowe, zasoby przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe oraz występowanie zabytków. Atrakcyjność powiatu zwiększa dobrze rozwinięta baza noclegowa, która poza ofertą ośrodków wypoczynkowych proponuje kwatery w gospodarstwach agroturystycznych.

Tabela 2. Szlaki turystyczne przebiegające przez teren powiatu wieluńskiego

Nazwa szlaku	Długość (km)	Przebieg
Szlaki rowerowe		
Wieluński szlak rowerowy EWI 1	29,8 km	Wieluń (0,0 km) – Ruda (3,2 km) – Rychłocice tartak (5,0 km) – Kadłub (8,1 km) – Popowice (11,2 km) – Józefów (12,6 km) – Ożarów (15,6 km) – Krzworzeka kościół (21,4 km) – Chotów (25,3 km) – Turów (27,2 km) – Wieluń stadion (29,8 km) ulica Wojska Polskiego
Wieluński szlak rowerowy EWI 2	44,9 km	Wierzchlas szkoła (0,0) – Jodłowiec (7,6 km) – Józefina (12,1 km) – Nowa Wieś (14,8 km) – Raduczycze (18,3 km) – Szyszczyna (22,4 km) – Stara Wieś (24,7 km) – Podkochlew (26,0 km) – Łykowe, młyn (27,9 km) – Kraszkowice (31,6 km) – Przylapy (37,0 km) – Ruda (40,2 km) – Wierzchlas (44,9 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 3	43,1 km	Konopnica (Urząd Gminy) (0,0) – Kolonia Strobina (6,8 km) – Lesisko kurhany (10,8 km) – Osjaków (14,1 km) – Dębina (15 km) – Walków (18 km) – Bębnow (19,9 km) – Dymek (22,3 km) – Szynkielów kościół (24,9 km) – Sobkowizna (30,3 km) – Rychłocice most (32,7 km) – Wrońsko skrzyż. (35,3 km) – Piaski (38,3 km) – Kolonia Kamyk skrzyż. (39,3 km) – Konopnica (43,1 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 4	36,9 km	Ożarów (dwór) (0,0) – Banasie-Słoniny (2,3 km) – Słoniny (5,3 km) – Motyl (7,7 km) – Wróblew (13,2 km) – Grześlaki (14,8 km) – Topolin (19,8 km) – Skomlin kościół (22,7 km) – Wichernik (25,7 km) – Mokrsko (27,8 km) – Komorniki (30,7 km) – Psiuchy (34,3 km) – Ożarów (36,9 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 5	20,5 km	Kamion most (0,0) – Jesiona (1,3 km) – Krzeczów most (5,6 km) – Więclawy (6,5 km) – Kamion (10,1 km) – Toporów (10,7 km) – Przywóz (13,0 km) – Ogroble (14,0 km) – „Ogroblejska Droga” (16,0 km) – „trakt Kamioński” (18,5 km) – Kamion (20,5 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 6	25,6 km	Załęcze Wielkie (Ośr ZHP) (0,0) – Załęcze Wielkie(krzyż) (2,3 km) – Wiesagi (7,1 km) – Przywóz (most) (9,3 km) – Pustkowie (12 km) – Łaszew Rządowy (14,1 km) – Bieniec Mały (15,3 km) – Bieniec (17,3 km) – Kępowizna (19,7 km) – Kępowizna (ośr. „Warta”) (20,9 km) – Załęcze Wielkie (most) (23,6 km) – Załęcze Wielkie Ośr, ZHP (25,6 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 7	31,9 km	Załęcze Ośr, ZHP (0,0) – Piaski (2,6 km) – Bukowce (5,2 km) – „Wronia Woda” (6,7 km) – Góra św, Genowefy (8,9 km) – „Żabi Staw” (9,4 km) – Bobrowniki wieś (10,2 km) – Bobrowniki most

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Nazwa szlaku	Długość (km)	Przebieg
Szlaki rowerowe		
		(10,5 km)-'Góra Wapiennik" (12,8 km)-Troniny (14,2 km) – „Granatowe Źródła" (15,2 km)-Stara Wieś (16,2 km)-Zamłynie (17,3 km)-Załęcze Wielkie (19,2 km)-„Kruczy" (19,8 km) – „Niwy gajówka (24,1 km)-Kluski (25,4 km) – „Ostra Góra" (25,8 km)-Załęcze Wielkie (27,6 km)-Załęcze Wielkie most (29,5 km)-Załęcze Wielkie Ośr, ZHP (31,9 km)
Wieluński szlak rowerowy EWI 8	11,7 km	Józefów – Bieniec Mały
Wieluński szlak rowerowy EWI 11	74,5 km	Konopnica - Skomlin
Wieluński szlak rowerowy EWI 12	21 km	Świątkowice(0,0)-Łagiewniki(5,0)-Kurów(10,5)-Piaski(15,5)-Młynsko(19,0)-PKS Krzyż(21,0)
Wieluński szlak rowerowy EWI 13	4 km	Łagiewniki - Czarnożyły
Wieluński szlak rowerowy EWI 14	2 km	Krzeczów – Łykowe młyn
Nadwarciański szlak bursztynowy	56,5 km	Parzymiechy (0.0)-Załęcze Wielkie(9.0 km)-Przywóz(23.5 km)-Toporów(25.0 km)-Krzeczów(30.5 km)-Osjałów(44.5 km)-Konopnica(52.5 km) – Rychłocice (56.5 km)
Wieluński Szlak konny EWI 9	-	Troniny-Stara Wieś-Załęcze Wielkie-Kępowizna-Dzietrzniki (agroturystyka „Nad Strugą”) – Bieniec-Łaszew-Strugi-Nowy Świat-Rychłowice „Wzgórze koni”
Szlaki piesze		
Szlak Jury Wieluńskiej	51,2 km	Wieluń-Ruda-Strugi-Łaszew Rządowy-Kępowizna -Załęcze Wielkie-Zamłynie-Stara Wieś- Troniny-Góra Zelce-Lisowice-Raciszyn-Działoszyn-województwo śląskie.
Szlak edukacyjny w Załęczu Małym	12 km	Szlaki przebiegają przez obszar Załęczańskiego Parku Krajobrazowego oraz w pobliżu rezerwatu Węże i Dąbrowa w Nizankowicach, terenami położonymi wzdłuż rzeki Warty.
Szlak Kurhanów Książęcych	4,9 km	
Szlak przełomu Warty przez Wyżynę Wieluńską	23 km	
Szlak rezerwatów przyrody Załęczańskiego Parku Krajobrazowego	31 km	

Źródło: <http://www.turystyka.wielun.pl> (dostęp z dnia 02.07.2018)

Obok walorów krajobrazowych, turystów przyciągnąć mogą również liczne obiekty zabytkowe, głównie sakralne oraz miejsca pamięci narodowej. W powiecie znajdują się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków (stan na 31 grudnia 2017 r.):

GMINA MOKRSKO

Chotów

- kościół par. pw. św. Marcina, 1616, nr rej.: 934 z 30.12.1967;

Kocilew

- wiatrak, 1914-18, nr rej.: 337 z 6.10.1986;

Komorniki

- kościół par. pw. Mikołaja Biskupa, 1631, nr rej.: 940 z 30.12.1967;

Krzyworzeka

- kościół par. pw. św.św. Piotra i Pawła, XIII, XVIII, nr rej.: 306 z 30.12.1967;
- dzwonnica, nr rej.: 946 z 30.12.1967;

Mokrsko

- kościół par. pw. św. Stanisława, 1626, nr rej.: 949 z 30.12.1967;

Ożarów

- zespół dworski, ob. muzeum, XVIII-XX :
- dwór, drewn., 1757, nr rej.: 147/A (dec.385) z 1.06.1967;
- park z aleją lipową, nr rej.: 413/A z 19.08.1996;
- altana, nr rej.: j.w.;
- baszta widokowa (relikt), nr rej.: j.w.;
- dom, tzw. „kamienica”, przed 1920, nr rej.: A/110 z 28.02.2011;

GMINA OSJAKÓW

Osjaków

- kościół par. pw. św. Kazimierza Królewicza, 1909-14, nr rej.: A/214 z 26.03.2015;

GMINA OSTRÓWEK

Wielgie

- zespół dworski, XIX:
- dwór, nr rej.: 303 z 21.05.1982;
- spichrz, nr rej.: 304 z 21.05.1982;

GMINA PĄTNÓW

Grębień

- kościół fil. pw. Świętej Trójcy, drewn., pocz. XVI, nr rej.: 938 z 30.12.1967;

Kamionka

- dwór, XVI, nr rej.: 616-XIV-73 z 16.02.1958 oraz 303 z 30.12.1967;

Kępowizna

- młyn wodno-elektryczny (nr 4), 1914, nr rej.: 345 z 6.10.1986;

Popowice

- kościół fil. pw. Wszystkich Świętych, drewn., pocz. XVI, nr rej.: 950 z 30.12.1967;

GMINA SKOMLIN

Skomlin

- kościół par. pw. św. Filipa i Jakuba, drewn., 1740, nr rej.: 957 z 30.12.1967;
- spichrz, drewn., 1777, nr rej.: 958 z 30.12.1967;

GMINA WIELUŃ (miasto i gmina)

Dąbrowa

- kościół fil. pw. św. Wawrzyńca, XIV, nr rej.: 936 z 30.12.1967;

Gaszyn

- kościół par. pw. Najświętszego Imienia Maryi, drewn., pocz. XVI, nr rej.: 937 z 30.12.1967;
- cmentarz kościelny, nr rej.: A/65 z 12.11.2008;

Kadłub

- kościół par. pw. św. Andrzeja, drewn., XVI, 1949, nr rej.: 303-XIV-17 z 28.04.1949 oraz 302 z 30.12.1967;

Kurów

- wiatrak, 1888, nr rej.: 339 z 6.10.1986;

Masłowice

- dwór, 1 poł. XIX, nr rej.: 361/88 z 26.04.1988;

Ruda

- kościół par. pw. św. Wojciecha, XII, XV-XIX, nr rej.: 953 z 30.12.1967;
- dwór, 1851, nr rej.: 362 z 20.09.1988;

Wieluń

- zespół klasztorny augustianów, XIV-XVIII:
- kościół pw. Nawiedzenia NMP w Wieluniu, nr rej.: 961 z 30.12.1967;

- klasztor - plebania, nr rej.: 962 z 30.12.1967;
- dzwonnica, XVIII, nr rej.: 963 z 30.12.1967;
- zespół klasztorny bernardynek:
- kościół, ob. ewangelicki, 1612, XIX, nr rej.: 969 z 30.12.1967;
- klasztor, ob. Muzeum Ziemi Wieluńskiej, XVII-XX, nr rej.: 970 z 30.12.1967;
- zespół klasztorny paulinów, ob. bernardynek, 1393, XVII, XIX:
- kościół pw. św. Mikołaja, nr rej.: 336-XIV-50 z 28.04.1949 oraz 316 z 30.12.1967;
- klasztor, nr rej.: 960 z 30.12.1967;
- zespół klasztorny pijarów, 1740, XIX:
- kościół, ob. par. pw. św. Józefa, nr rej.: 966 z 30.12.1967;
- plebania, nr rej.: 998 z 25.03.1961;
- klasztor, nr rej.: 967 z 30.12.1967;
- zespół klasztorny reformatów, 1629, XVIII:
- kościół pw. Zwiastowania NMP, nr rej.: 964 z 30.12.1967;
- klasztor, nr rej.: 965 z 30.12.1967;
- kościół cmentarny pw. św. Barbary, drewn.-mur., XVI, XIX, nr rej.: 968 z 30.12.1967;
- piwnice d. zamku, ob. w budynku starostwa, XIV, nr rej.: 971 z 30.12.1967;
- mury obronne (fragmenty) z basztą, XIV, nr rej.: 405 z 1948, 972 z 30.12.1967 oraz 973 z 30.12.1967;
- brama Krakowska, ob. wieża ratuszowa, poł. XIV, XVI, 1842, nr rej.: 333-XIV-47 z 9.09.1949 oraz 318 z 30.12.1967 (dec. ratusz);
- relikty bramy Kaliskiej, pod powierzchnią placu Nowy Rynek, k. XIV, XV, nr rej.: A/6 z 30.12.2002;
- ratusz, 1842, nr rej.: 333-XIV-47 z 9.09.1949 oraz 318 z 30.12.1967;

GMINA WIERZCHŁAS

Kamion

- kaplica rzym.-kat., drewn., 2 poł. XVIII, nr rej.: 412/A z 10.09.1996;

Kochlew

- - młyn wodno-elektryczny, 1928, nr rej.: 341 z 6.10.1986;

Łaszew

- - kościół fil. pw. św. Jana Chrzciciela, drewn., XVI, nr rej.: 947 z 30.12.1967;

Mierzyce

- - kościół par. pw. św. Katarzyny, 1837-39, nr rej.: 948 z 30.12.1967;

Wierzchlas

- - kościół par. pw. św. Mikołaja, k. XIV, XVIII, XIX, nr rej.: 975 z 30.12.1967;

5 Ocena aktualnego stanu środowiska powiatu wieluńskiego

5.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

5.1.1 Warunki klimatyczne

Na kształtowanie się klimatu na terenie powiatu wieluńskiego wpływ mają masy powietrza polarno- morskiego oraz polarno- kontynentalnego, powodujące dużą zmienność pogody w ciągu roku. Cechami charakterystycznymi klimatu powiatu wieluńskiego są:

- średnia roczna temperatura 8,1°C:
 - najcieplejszy miesiąc: lipiec – 17,9°C,
 - najzimniejszy miesiąc -21,9,
 - średnia roczna amplituda temperatur 19,8°C,
- wilgotność powietrza w ciągu roku: 60%,
- średnia roczna suma opadów: 606 mm,
 - największa suma opadów: lipiec – 96 mm,
 - najmniejsza suma opadów: październik – 33 mm⁷.

5.1.2 Jakość powietrza

Badanie i ocena jakości powietrza jest realizowana przez Inspekcję Ochrony Środowiska w oparciu o przepisy art. 85 - 95 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2018 r. poz. 799 z późn. zm.) . Powyższe przepisy wraz z rozporządzeniami Ministra Środowiska: z dnia 13 września 2012 r. *w sprawie dokonywania*

⁷ Strategia Rozwoju Powiatu Wieluńskiego (2005 r.)

oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032) i z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031) definiują system monitoringu powietrza, określają zakres i sposób badania jakości powietrza, określają minimalną liczbę stacji oraz metody i kryteria oceny.

Oceny jakości powietrza są wykonywane w odniesieniu do obszaru danej strefy. Obowiązujący układ stref określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012 poz. 914), zgodnie, z którym w województwie łódzkim ocenę wykonuje się dla stref:

- aglomeracja łódzka,
- strefa łódzka.

Rysunek 4. Podział województwa łódzkiego na strefy



Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie łódzkim w 2016 r.

Na terenie powiatu wieluńskiego, zanieczyszczenia wprowadzane są do powietrza z czterech podstawowych źródeł:

- powierzchniowych (indywidualne ogrzewanie, zanieczyszczenia komunalne pochodzące z palenisk domowych, kotłownie zakładowe oraz indywidualne systemy grzewcze, gromadzenia i utylizacji ścieków i odpadów),
- punktowych (pochodzących ze zorganizowanych źródeł w wyniku energetycznego spalania paliw i przemysłowych procesów technologicznych),

- liniowych (ruch kołowy) – wzdłuż dróg powiatowych,
- z rolnictwa (uprawy i hodowli zwierząt, prac polowych, nawożenia czy wypalania pól).

Na terenie powiatu wieluńskiego do największych zakładów emisji punktowej zaliczane są zakłady znajdujące się w gminie⁸:

- Mokrsko:
 - Zakłady Przetwórstwa Mięsnego Henryk Kania S.A,
 - Zakład Konfekcjonowania Ziół „Flos”,
 - Cegielnia Mokrsko,
- Wieluń :
 - Energetyka Ciepła sp. z o.o. w Wieluniu,
 - Spółdzielnia Dostawców Mleka w Wieluniu.

Tabela 3 Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów w roku 2017, pod kątem ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Klasy dla poszczególnych zanieczyszczeń w obszarze strefy											
	SO ₂	NO ₂	CO	benzen	PM10	PM2,5	Pb	Ni	As	Cd	B(a)P	O ₃
Strefa łódzka	A	A	A	A	C	C	A	A	A	A	C	C

Źródło: WIOŚ Łódź

- klasa A – poziom stężeń zanieczyszczenia – nie przekraczający poziomu dopuszczalnego,
- klasa C – poziom stężeń zanieczyszczenia – powyżej poziomu dopuszczalnego (z uwzględnieniem dozwolonych częstości przekroczeń określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie niektórych substancji w powietrzu),
- klasa D₂ – poziom stężenia ozonu powyżej poziomu celu długoterminowego.

Na terenie powiatu w 2017 r. stwierdzono występowanie obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu (wartość dopuszczalna: 1ng/m³) w pyłe PM10 (rok) (wartość dopuszczalna 40 µg/m³) określonego wg kryteriów dla ochrony zdrowia

⁸ Ankieta na potrzeby sporządzenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 (poszczególne gminy powiatu)

w następujących gminach: Biała, Czarnożyły, Konopnica, Mokrsko, Osjaków, Ostrówek, Pątnów, Skomlin, Wieluń (gm. wiejsko-miejska), Wierzchlas.

Obszar przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu PM10 (24-godziny) (poziom dopuszczalny 50 µg/m³) wystąpił w gminie Wieluń (wiejsko-miejskiej).

Według kryteriów ustanowionych dla ochrony roślin, na podstawie obliczeń z użyciem matematycznego modelowania jakości powietrza nie stwierdzono występowania na terenie powiatu wieluńskiego przekroczeń poziomów dopuszczalnych i docelowych substancji w powietrzu⁹.

Tabela 4. Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza terenu powiatu wieluńskiego

Obszar objęty monitoringiem	Emisja zanieczyszczeń do powietrza [Mg]				
	Zanieczyszczenie				
	SO ₂	NO ₂	CO	PM10	B(a)P/NH ₃ *
	Emisja punktowa (energetyka i przemysł)				
powiat wieluński	281,003	94,795	69,528	56,323	0,0226
	Emisja liniowa (transport drogowy)				
	2,784	157,783	259,076	102,978	0,0003
	Emisja powierzchniowa (ogrzewanie indywidualne domów)				
	728,318	20,304	8440,911	749,802	0,366
	Emisja z rolnictwa (hodowla zwierząt, uprawa, nawożenie)				
	0,375	19,518	172,657	183,472	1059,636

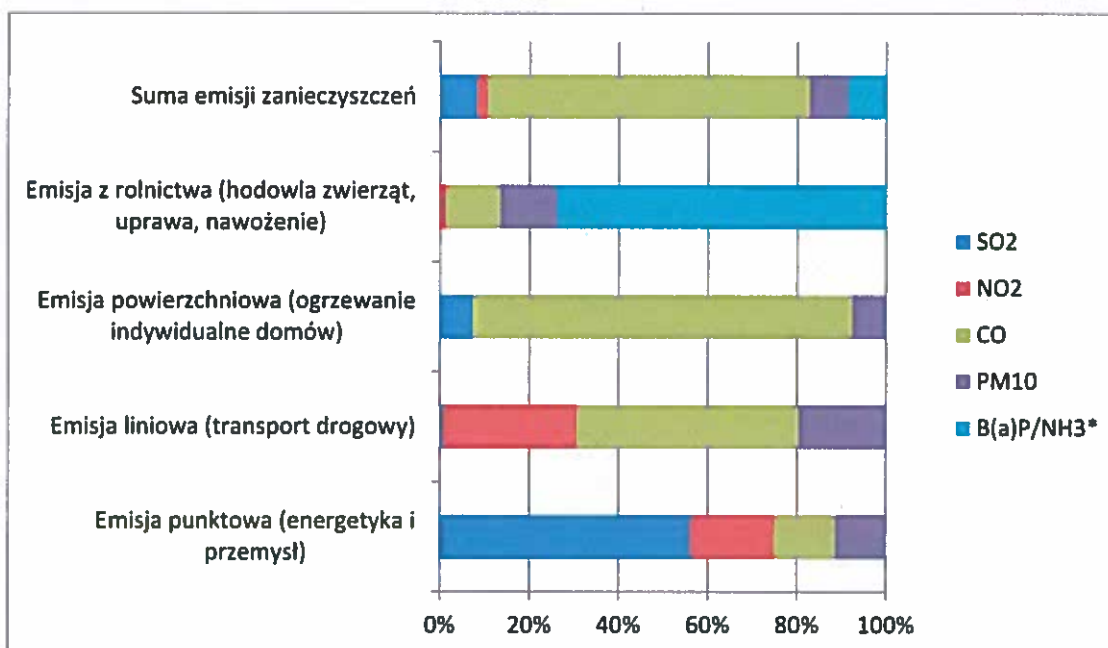
*NH₃ – amoniak wartość w emisji z rolnictwa

Źródło: WIOŚ, 2017

Z analizy wyników badań jakości powietrza wynika, że największy udział w ogólnej emisji zanieczyszczeń do atmosfery ma tlenek węgla (CO), którego głównym źródłem jest ogrzewanie gospodarstw domowych, energetyka i przemysł oraz transport drogowy. Zanieczyszczeniem stanowiącym największy po CO procentowy udział w ogólnej masie zanieczyszczeń jest amoniak (NH₃), którego źródłem jest rolnictwo, a w szczególności hodowla bydła. Stale rosnącą liczbę samochodów, wzrost natężenia ruchu, oraz dobrze rozwiniętą sieć komunikacyjną odzwierciedlają wyniki jakości powietrza. Transport jest źródłem zanieczyszczenia atmosfery (poza tlenkiem węgla) tlenkami azotu oraz pyłów PM10 oraz PM2,5.

⁹ Raport o stanie środowiska w województwie łódzkim, Łódź 2017

Wykres. 4. Struktura emisji zanieczyszczeń z poszczególnych źródeł w powiecie wieluńskim



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych WIOŚ, 2017

Według pomiarów przedstawionych w Rocznej Ocenie Jakości Powietrza w Województwie Łódzkim w 2016 roku, powietrze w strefie łódzkiej (PL1002), na terenie której znajduje się powiat wieluński, ocenione zostało jako dobre. Przekroczenia poziomów dopuszczalnych stwierdzono w przypadku pyłów PM10, PM 2,5 oraz B(a)P. Problem przekroczeń szczególnie nasila się w sezonie grzewczym.

Na terenie województwa łódzkiego realizowany jest program ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim w celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego i poziomu docelowego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe zawieszonym PM10 oraz planu działań krótkoterminowych (uchwała nr XXXV/690/13 Sejmiku Województwa Łódzkiego z dnia 26 kwietnia 2013r.). Ww. program ochrony powietrza dla strefy w województwie łódzkim (w skład której wchodzi powiat wieluński) ustala podstawowe kierunki i zakres działań niezbędnych do poprawy jakości powietrza, w tym osiągnięcia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM10, jak i celu osiągnięcia poziomu dopuszczalnego benzo(a)pirenu zawartego w pyłe PM10.

Gminy powiatu wieluńskiego (Biała, Czarnożyły, Osjaków, Wieluń) aktywnie uczestniczą w programach (m.in. EFRR, RPO WŁ 2014-2020) mających na celu ograniczenie emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Planuje się powstanie instalacji fotowoltaicznych oraz kolektorów słonecznych na budynkach użyteczności publicznej, budowę farm wiatrowych

(gmina Czarnożyły, Ostrówek, m. Wieluń) i kotłów na biomasę (gmina Osjaków, Ostrówek, m. Wieluń). Na terenie powiatu wieluńskiego działa obecnie (2018) 14 instalacji wiatrowych o łącznej mocy ok 30 MW¹⁰.

5.1.3 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii w skali lokalnej, • intensyfikacja działań w zakresie rozwoju odnawialnych źródeł produkcji energii, • wykorzystywanie w nowym budownictwie źródeł ciepła opartych na zużyciu innych surowców niż węgiel, • w przypadku wykorzystania węgla ważne jest również instalowanie wysokosprawnych, nowoczesnych kotłów grzewczych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- należy zwrócić szczególną uwagę na awarie przemysłowe, awarie w sieciach gospodarki komunalnej i liniach energetycznych oraz na inne nadzwyczajne zagrożenia środowiska, które wynikają z nasilenia zmian klimatycznych. W przypadku instalacji technologicznych zagrożenie wynika głównie z niedopatrzenia lub niewłaściwej obsługi, eksploatacji bądź konserwacji urządzeń. Przyczyną awarii sieci może być natomiast jej przeciążenie (w tym zły stan techniczny przy zwiększonym obciążeniu) bądź zewnętrzne warunki pogodowe (mróz, upał).
Działania edukacyjne	• prowadzenie edukacji mieszkańców i zwiększanie ich świadomości w zakresie zmian klimatu i sposobów minimalizowania ich skutków, a także metod zapobiegania niekorzystnym zmianom klimatu, • organizacja wydarzeń kierowanych do mieszkańców mających na celu promocję budownictwa pasywnego, odnawialnych źródeł energii oraz transportu alternatywnego (elektrycznego).
Monitoring środowiska	• w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie badań jakości powietrza wykonywane są opracowania, dotyczące strefy łódzkiej. WIOŚ co roku dokonuje oceny poziomów substancji w powietrzu.

5.1.4 Podsumowanie

Na obszarze powiatu wieluńskiego przekroczone zostały dopuszczalne normy pyłu PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pirenu oraz O₃. Największe stężenie zanieczyszczeń w powietrzu obserwujemy podczas sezonu grzewczego, co związane jest z wykorzystaniem węgla kamiennego, jako głównego źródła energii cieplnej. Udział w emisji zanieczyszczeń do atmosfery ma rolnictwo (NH₃) oraz emisja liniowa (NO₂, SO₂). Na terenie powiatu znajduje się 14 farm wiatrowych. Ponadto prowadzone są prace mające na celu zwiększenie produkcji energii z odnawialnych źródeł.

¹⁰ www.ure.gov.pl (dostęp z dnia 09.08.2018)

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, - istniejące na terenie powiatu farmy wiatrowe,	- przekroczenie dopuszczalnych wartości zanieczyszczeń w powiecie, - niewystarczający stopień wykorzystania źródeł energii odnawialnej, które ograniczyłyby emisję zanieczyszczeń do powietrza, - znaczny udział zanieczyszczeń pochodzących ze spalania paliw wysoko zanieczyszczających, głównie węgla kamiennego, - zanieczyszczenia ze źródeł liniowych,
Szanse	Zagrożenia
dalszy rozwój energetyki odnawialnej,	wzrost udziału paliw kopalnych jako źródeł energii,

5.2 Zagrożenia hałasem

W związku ze zwiększającą się liczbą pojazdów osobowych i ciężarowych¹¹, hałas komunikacyjny (drogowy i kolejowy) jest głównym zagrożeniem dla jakości klimatu akustycznego. W powiecie wieluńskim, główne źródło hałasu są przebiegające przez jego teren oraz w jego okolicy ciągi komunikacyjne: dróg krajowych nr 45, 43 oraz 74, dróg wojewódzkich nr 486, 481 i 488 oraz linii kolejowej.

W latach 2012-2017 przez GDDKiA prowadzony był monitoring jakości klimatu akustycznego. Na podstawie map akustycznych wykonanych dla dróg krajowych powyżej 3 000 000 pojazdów rocznie opracowana została „Ocena stanu klimatu akustycznego województwa łódzkiego na podstawie map akustycznych” (2018).

¹¹ GUS

Tabela 5. Liczba mieszkańców oraz powierzchnia obszarów narażonych na hałas od dróg krajowych >3 000 000 pojazdów rocznie oceniany wskaźnikami L_{DWN} i L_N

Odcinek drogi	Przedział wartości				
	55-60 dB	60-65 dB	65-70 dB	70-75 dB	powyżej 75 dB
L_{DWN}					
Liczba mieszkańców eksponowanych na hałas [os.]	600	300	200	100	100
powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas [km ²]	2,549	1,235	0,647	0,348	0,244
L_N					
liczba mieszkańców eksponowanych na hałas	500	200	200	100	100
powierzchnia obszarów eksponowanych na hałas [km ²]	2,337	1,116	0,596	0,312	0,179

Źródło: Ocena stanu klimatu akustycznego województwa łódzkiego na podstawie map akustycznych (2018)

L_{DWN} - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich dób w roku, z uwzględnieniem pory dnia (rozumianej jako przedział czasu od godz. 6:00 do godz. 18:00), pory wieczoru (rozumianej jako przedział czasu od godz. 18:00 do godz. 22:00) oraz pory nocy (rozumianej jako przedział czasu od godz. 22:00 do godz. 6:00).

L_N - długookresowy średni poziom dźwięku A wyrażony w decybelach (dB), wyznaczony w ciągu wszystkich pór nocy w roku (rozumianych jako przedział czasu od godz. 22.00 do godz. 6.00)

Dopuszczalne normy hałasu dla dróg i linii kolejowych, w zależności od rodzaju terenu, przez który przebiegają wynoszą: L_{DWN} – 50-65 dB, L_N – 45-55 dB.

Uzyskane podczas monitoringu wyniki wskazują na przekroczenia dopuszczalnych wartości poziomu hałasu. W strefie niedobrych warunków akustycznych, o przekroczeniach dopuszczalnych norm hałasu od 0-20 dB, znajdują się budynki mieszkalne, budynki szkolne i przedszkolne oraz budynki służby zdrowia, opieki społecznej i socjalnej¹².

5.2.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	wiązać się będzie ze wzrostem temperatury, przez co zwiększy się liczba urządzeń klimatyzacyjnych i chłodniczych. W zwartej zabudowie lub nowych budynkach wielorodzinnych może powodować nadmierną emisję hałasu. Ograniczenie tego zjawiska polegać może na odpowiednim planowaniu przestrzeni (zieleń publiczna, zbiorniki wodne).
----------------------------	---

¹² Ocena stanu klimatu akustycznego województwa łódzkiego na podstawie map akustycznych (2018)

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- wykorzystywanie cichych nawierzchni na terenach zabudowanych, a w uzasadnionych przypadkach wprowadzenie również ograniczeń prędkości i wagi pojazdów na obszarach zabudowanych, - budowa ekranów i obiektów ograniczających hałas, - wprowadzanie zieleni izolacyjnej w obrębie pasów drogowych i terenów przemysłowych.
Działania edukacyjne	• prowadzenie edukacji ekologicznej w zakresie klimatu akustycznego, • promowanie wśród przedsiębiorców technologii o obniżonej hałaśliwości, • promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.
Monitoring środowiska	• w ramach funkcjonowania monitoringu środowiska przyrodniczego w zakresie stanu akustycznego wykonywane są pomiary, badania i analizy na terenie całego województwa łódzkiego. W ramach aktualizacji map akustycznych pomiary natężenia ruchu prowadzi również Zarząd Dróg Wojewódzkich oraz Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad.

5.2.2 Podsumowanie

Powiat wieluński posiada bardzo dobrze rozbudowaną sieć komunikacyjną. Przebiegające przez powiat drogi powiatowe, krajowe oraz wojewódzkie, mają wpływ na klimat akustyczny terenu. Monitoring hałasu na poszczególnych ciągach komunikacyjnych prowadzony jest przez GDDKiA. Na terenie powiatu znajdują się miejsca narażone na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu.

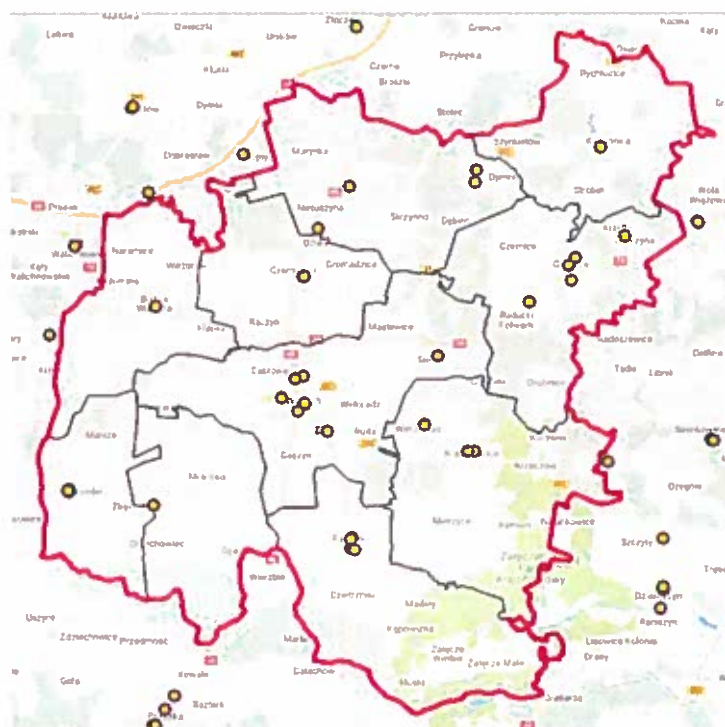
Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• prowadzenie monitoringu hałasu na terenie powiatu i województwa łódzkiego,	• hałas pochodzący z dróg krajowych i wojewódzkich, • ludność narażona na przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu, • zwiększająca się liczba pojazdów osobowych oraz ciężarowych,
Szanse	Zagrożenia
• zmniejszenie wpływu hałasu drogowego poprzez zadrzewienia przydrożne oraz budowę i modernizację dróg na terenie powiatu,	• wzrost natężenia ruchu na drogach przebiegających przez powiat ,

5.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 123 i 124 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska powinien prowadzić okresowe badania kontrolne poziomów pól elektromagnetycznych oraz aktualizować corocznie rejestr zawierający informacje o terenach, na których stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych.

Monitoring promieniowania elektromagnetycznego w 2017 roku przeprowadzony był w 45 punktach pomiarowych (brak punktów pomiarowych na terenie powiatu wieluńskiego). Prowadzony monitoring ma na celu stwierdzenie występowania przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji fal elektromagnetycznych pochodzących z linii energetycznych i nadajników telefonii komórkowej w miejscach dostępnych dla ludności. Uzyskane wyniki wskazują na brak przekroczeń dopuszczalnych poziomów pól pola na terenie województwa łódzkiego i¹³..



Rysunek 5. Źródła PEM (stacje bazowe telefonii komórkowej – kolor pomarańczowy) na terenie powiatu wieluńskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych <http://btsearch.pl/>

¹³ WIOŚ w Łodzi (2017)

5.3.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do zwiększenia ryzyka uszkodzenia masztów telefonii komórkowej, linii elektroenergetycznych, transformatorów, co wpłynie na ograniczenia w dostawie energii elektrycznej do odbiorców. Ważna jest rozbudowa systemu energetycznego o instalacje kablowe.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- lokalizacja urządzeń wykluczająca zachodzenie na siebie obszarów oddziaływań silnych pól wytwarzanych przez sąsiednie źródła, - utrzymanie urządzeń w dobrym stanie technicznym.
Działania edukacyjne	• edukacja społeczeństwa (szkoły, zakłady produkcyjne, mieszkańcy) z zakresu oddziaływania i szkodliwości PEM
Monitoring środowiska	• monitoring pól elektromagnetycznych prowadzi WIOŚ. Wyniki badań są publikowane przez inspekcję na bieżąco, corocznie.

5.3.2 Podsumowanie

W powiecie wieluńskim nie istnieje zagrożenie spowodowane przekroczeniem dopuszczalnych wartości promieniowania elektromagnetycznego.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• funkcjonowanie sztucznych źródeł radiacji na terenie powiatu nie stwarza zagrożenia dla ludności i nawet ewentualna awaria może mieć charakter wyłącznie miejscowy,	• lokalizacja nowych źródeł pem na terenie powiatu,
Szanse	Zagrożenia
-	• możliwe przekroczenie za kilka lat dopuszczalnego poziomu w związku z rozwojem sieci elektromagnetycznych i zwiększoną liczbą urządzeń elektrycznych, • awaria źródeł radiacji,

5.4 Gospodarowanie wodami

5.4.1 Wody powierzchniowe

Sieć hydrologiczną powiatu wieluńskiego tworzą rzeki Warta, Wierznica, Oleśnica, Pyszna, Prosna, Ożarka oraz Struga Węgłewska.



Rysunek 6. Sieć hydrologiczna na terenie powiatu wieluńskiego

Źródło: Opracowanie własne

Program Wodno-Ściekowy Kraju (PWŚK) wyznacza cele środowiskowe dla jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP) (m.in. niepogarszanie stanu części wód czy osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych). W powiecie wieluńskim znajdują się JCWP zagrożone nieosiągnięciem wskazanym w PWŚK celów środowiskowych. Dla tego typu wód wprowadzone zostały derogacje, wynikające z wpływu działalności antropogenicznej na stan JCW generujący konieczność przesunięcia w czasie osiągnięcia celów środowiskowych

z uwagi na brak rozwiązań technicznych możliwych do zastosowania w celu poprawy stanu JCW.

Tabela 6. Jednolite Części Wód na terenie powiatu wieluńskiego

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Ocena stanu
RW6000161817369	Dopływ spod Józefowa	dobry
RW600016181749	Dopływ z Popowic	dobry
RW600016181752	Kamionka	dobry
RW6000161818894	Lubiatka	dobry
RW6000161818896	Dopływ z Nietuszyny	umiarkowany
RW600016181929	Promnica	zły
RW60001718172	Janówka	zły
RW600017181734	Dopływ z Dalachowa	umiarkowany
RW60001718176	Dopływ spod Bronikowa	zły
RW600017181789	Wierznica	umiarkowany
RW60001718187	Oleśnica do Pysznej	słaby
RW6000171818893	Pyszna do dopływu z Gromadzic	silnie zmieniona część wód
RW6000171818898	Pełcz	dobry
RW600017181894	Dopływ spod Szynkielowa	umiarkowany
RW60001718194	Dopływ z Zabłocia	słaby
RW6000171829299	Nieciecz	dobry
RW600017184129	Prosna do Wyderki	umiarkowany
RW6000171841329	Dopływ spod Ożarowa	silnie zmieniona część wód
RW600017184136	Dopływ z Motyla	dobry
RW600017184138	Dopływ z Komornik	dobry
RW600017184152	Dopływ z Uszyc	dobry
RW600017184329	Struga Węglewska	słaby
RW600019181759	Warta od Grabiarki do Dopływu spod Bronikowa	zły
RW600019181779	Warta od Dopływu spod Bronikowa do Wierznicy	zły
RW600019181899	Oleśnica od Pysznej do ujścia	słaby
RW600019181999	Warta od Wierznicy do Widawki	zły
RW600019184311	Prosna od Wyderki do Brzeźnicy	umiarkowany
RW60002318414	Kanał Skomlin - Toplin	słaby

Źródło: WIOŚ

W latach 2011-2016 przez WIOŚ prowadzony był monitoring wód powierzchniowych. Ocenę wód na podstawie otrzymanych wyników przedstawia tabela 7.

Tabela 7. Ocena JCW na terenie powiatu wieluńskiego

Stan / potencjał ekologiczny	
Ocena	JCWP objęte monitoringiem
Stan ekologiczny	
dobry	Oleśnica do Pysznej, Warta od Dopływu spod Bronikowa do Wierznicy, Dopływ z Popowic
umiarkowany	Dopływ z Zabłocia, Oleśnica od Pysznej do ujścia, Warta od Wierznicy do Widawki, Wierznica, Warta od Grabarki do Dopływu spod Bronikowa, Dopływ spod Józefowa, Struga Węglewska
Potencjał ekologiczny	
maksymalny	Nieciecz
umiarkowany	Pyszna do Dopływu z Gromadzic, Kanał Skomlin-Toplin, Prosna od Wyderki do Brzeżnicy
Stan chemiczny	
dobry	Warta od Grabarki do Dopływu spod Bronikowa, Warta od Wierznicy do Widawki, Dopływ z Popowic, Dopływ spod Józefowa, Prosna od Wyderki do Brzeżnicy, Oleśnica od Pysznej do ujścia
Stan JCWP	
dobry	Dopływ z Popowic
zły	Dopływ z Zabłocia, Oleśnica od Pysznej do ujścia, Warta od Wierznicy do Widawki, Wierznica, Warta od Grabarki do Dopływu spod Bronikowa, Dopływ spod Józefowa, Struga Węglewska, Pyszna do Dopływu z Gromadzic, Kanał Skomlin-Toplin, Prosna od Wyderki do Brzeżnicy

Źródło: WIOŚ, 2017

czego tworzy się lej depresyjny. Z przeprowadzonej w 2012 roku oceny stanu ilościowego i chemicznego wynika, że ich stan jest dobry.

Powiat wieluński znajduje się w zasięgu zbiorników wód podziemnych GZWP 325 oraz 326, należących do zbiornika Częstochowa (E) oraz Częstochowa (W).

W 2016 roku, na terenie powiatu nie był prowadzony monitoring jakości wód podziemnych.

5.4.4 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• zwiększanie pojemności obiektów „małej” i „dużej” retencji, konserwacja urządzeń melioracyjnych, • rozwój kanalizacji deszczowej.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	• rozwój systemów wczesnego ostrzegania i prognozowania zagrożeń.
Działania edukacyjne	• edukacja mieszkańców w zakresie racjonalnego wykorzystywania zasobów wodnych, w tym upowszechnianie retencjonowania wód opadowych i wykorzystywania jej do nawadniania ogrodów przydomowych, • zwiększanie świadomości mieszkańców w zakresie jakości wód powierzchniowych i podziemnych w kontekście turystycznego wykorzystania regionu.
Monitoring środowiska	• Monitoring wód powierzchniowych realizuje WIOŚ. Wykonawcą monitoringu wód podziemnych (chemicznego i ilościowego) jest Państwowa Służba Hydrogeologiczna. Lokalny system monitoringu wód uzupełnia system monitorowania stanu sieci wodociągowej i wody ujmowanej na cele komunalne.

5.4.5 Podsumowanie

Sieć hydrologiczna powiatu wieluńskiego tworzą rzeki: Warta, Wierznica, Oleśnica, Pyszna, Proсна, Ożarka oraz struga Węglewska. Z przeprowadzonego przez WIOŚ w 2016 roku monitoringu wynika, że stan JCWP na terenie powiatu jest zły. Teren powiatu niemal w całości położony jest w zasięgu JCWPd 82. Monitoring wód podziemnych w 2016 roku nie był prowadzony. Zagrożenie podtopieniami na terenie powiatu może wystąpić na terenach sąsiadujących z rzeką Wartą.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• istniejące zasoby wód podziemnych, • monitoring wód prowadzony na terenie powiatu, • dobry stan ilościowy i jakościowy	• zły stan jcwp, • zagrożenia osiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP,

JCWPd,	
Szanse	Zagrożenia
możliwość nawiązania współpracy z sąsiednimi jednostkami samorządu terytorialnego w celu poprawy stanu i jakości wód.	rozwój sieci osadniczej, infrastruktury technicznej i rolnictwa skutkujący zwiększonym poborem wody, większą produkcją ścieków i zwiększonym spływem powierzchniowym z pól uprawnych,

5.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Charakterystyka sieci wodociągowej oraz kanalizacyjnej na terenie powiatu wieluńskiego została przedstawiona w tabeli 8. Wynika z niej, że sieć wodociągowa na terenie powiatu jest dobrze rozwinięta, jej długość wynosi 1026,2 km, zasilając przy tym w wodę ponad 95% mieszkańców powiatu¹⁶. Sieć kanalizacyjna ma długość 279,2 km, korzysta z niej 46,8% mieszkańców powiatu.

Tabela 8. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu wieluńskiego

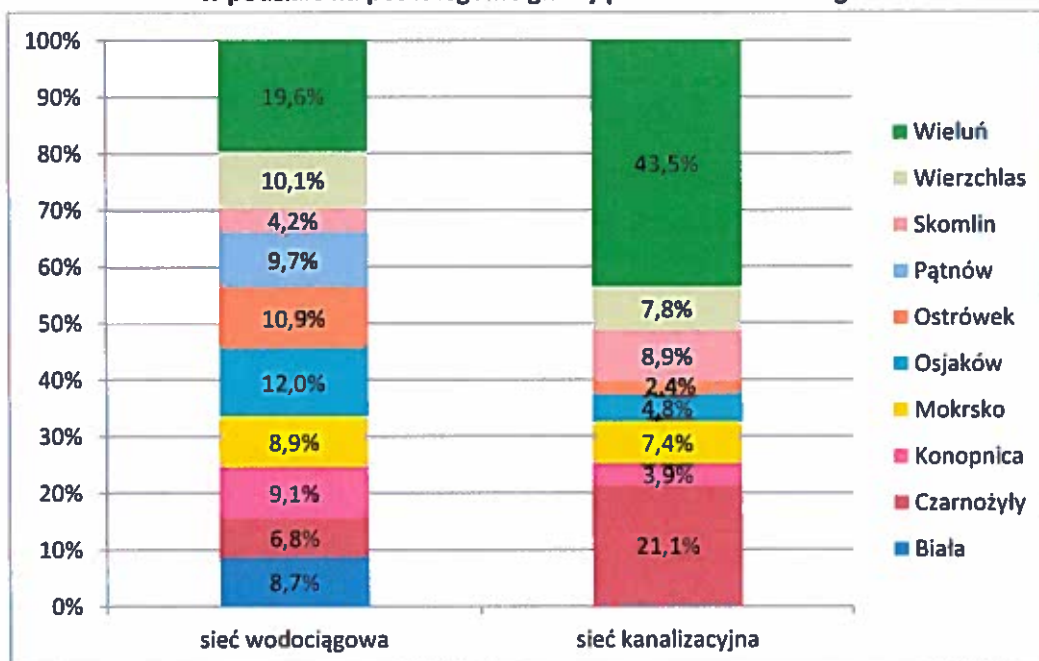
JST	długość sieci [km]	
	wodociągowej	kanalizacyjnej
Biała	89,3	0,7
Czarnożyły	70	58,8
Konopnica	93,2	10,8
Mokrsko	91,7	20,7
Osjaków	122,8	13,4
Ostrówek	111,5	6,6
Pątnów	99,7	-
Skomlin	43,6	24,9
Wierzchlas	103,4	21,9
Wieluń	201	121,4
powiat wieluński	1026,2	279,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2016)

Największy udział w tworzeniu sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu wieluńskiego ma gmina Wieluń (wiejsko-miejska). Sieć kanalizacyjna jest systematycznie rozbudowywana. Poza gminą Wieluń, duży udział w jej tworzeniu (21,1%) ma gmina Czarnożyły.

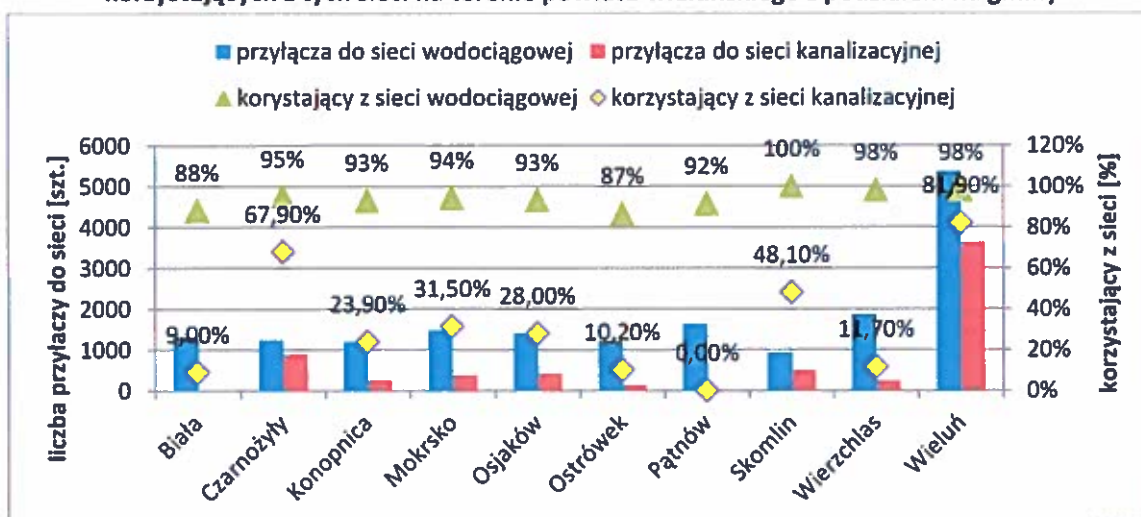
¹⁶ Bank Danych Lokalnych GUS dane za rok 2016

Wykres. 5. Procentowy udział sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w ogólnej długości sieci w podziale na poszczególne gminy powiatu wieluńskiego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2016)

Wykres. 6. Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz procentowy udział korzystających z tych sieci na terenie powiatu wieluńskiego z podziałem na gminy



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2016)

Sieć wodociągowa w każdej z gmin powiatu wieluńskiego jest bardzo dobrze rozbudowana. Dostęp do wody o dobrej jakości chemicznej oraz biologicznej mają mieszkańcy wszystkich gmin. Dalszej rozbudowy wymaga sieć kanalizacyjna, do której dostęp ma znacznie mniejsza liczba mieszkańców (9 – 91%). W gminie Pątnów brak jest sieci kanalizacyjnej.

**Tabela 9. Ludność powiatu wieluńskiego korzystająca ze zbiorników bezodpływowych oraz
przydomowych oczyszczalni ścieków**

Gmina	Liczba gospodarstw korzystających ze zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe	Liczba gospodarstw korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków
Biała	1165	175
Czarnożyły	254	11
Konopnica	838	125
Mokrsko	898	116
Osjaków	1075	137
Ostrówek	663	281
Pątnów	1220	226
Skomlin	465	3
Wierzchlas	1142	84
Wieluń	b.d	b.d
Suma	1158	7720

*Źródło: Ankieta na potrzeby sporządzenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata
2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025 (poszczególne gminy powiatu), 2018r.*

Tabela 10. Oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu wieluńskiego

Nazwa oczyszczalni	Właściciel (użytkownik)	Adres właściciela (użytkownika)	Przepływ Q [m ³ /rok]	ładunek BZT ₅ [kg/rok]	ładunek ChZT ₆ [kg/rok]
miejska oczyszczalnia ścieków w Wieluniu	Przedsiębiorstwo Komunalne Sp. z o.o. w Wieluniu, ul. Zamenhofa 17, 98-300 Wieluń	ul. Błońska 43, 98-300 Wieluń	1950171	14431	78007
zakładowa oczyszczalnia ścieków w Wieluniu	Spółdzielnia Dostawców Mleka w Wieluniu, ul. Kolejowa 63, 98-300 Wieluń	ul. Błońska 45, 98-300 Wieluń	307982	1417	9547
gminna oczyszczalnia ścieków w Mokrsku	Urząd Gminy Mokrsko, Mokrsko 231, 98-345 Mokrsko	Mokrsko 200b, 98-345 Mokrsko	101383	1034	4947
zakładowa oczyszczalnia ścieków w Mokrsku	Zakłady Mięsne Henryk Kania Spółka Akcyjna Oddział Mokrsko 343, 98-345 Mokrsko z siedzibą w Pszczynie, ul. Korczaka 5, 43-200 Pszczyna	Mokrsko 343, 98-345 Mokrsko	89420	132	3396
gminna oczyszczalnia ścieków w Osjakowie	Urząd Gminy Osjaków, ul. Targowa 26, 98-320 Osjaków	98-320 Osjaków	77788	375	3559
gminna oczyszczalnia ścieków w Konopnicy	Urząd Gminy Konopnica, ul. Rynek 15, 98-313 Konopnica	ul. Nadwarciańska 2, 98-313 Konopnica	27900	341	1862
gminna oczyszczalnia ścieków w Rychlocicach	Urząd Gminy Konopnica, ul. Rynek 15, 98-313 Konopnica	Rychlocice 109A, 98-313 Konopnica	12562	20	396
gminna oczyszczalnia ścieków w Skomlinie	Urząd Gminy Skomlin, ul. Trojanowskiego 1, 98-346 Skomlin	98-346 Skomlin	58071	1626	3484

Nazwa oczyszczalni	Właściciel (użytkownik)	Adres właściciela (użytkownika)	Przepływ Q [m ³ /rok]	ładunek BZT ₅ [kg/rok]	ładunek ChZT _α [kg/rok]
gminna oczyszczalnia ścieków w Czarnożyłach	Urząd Gminy Czarnożyły, Czarnożyły 48, 98-310 Czarnożyły	98-310 Czarnożyły	105399	574	6055
gminna oczyszczalnia ścieków w Rudlicach	Urząd Gminy Ostrówek, Ostrówek 115, 98-311 Ostrówek	Rudlice 98, 98-311 Ostrówek	55457	294	2523
oczyszczalnia ścieków w Skrzynnie	Dom Pomocy Społecznej w Skrzynnie, 98-311 Ostrówek	Skrzynno 13, 98-311 Ostrówek	12746	126	874
zakładowa oczyszczalnia ścieków w Załączu Wielkim	Ośrodek Szkoleniowo-Wypoczynkowy "NADWARCIAŃSKI GRÓD" Załącz Wielkie 89, 98-335 Pątnów	Załącz Wielkie 89, 98-335 Pątnów	11602	194	907
gminna oczyszczalnia ścieków w Krzeczowie	Urząd Gminy Wierzchlas, ul. Szkolna 7, 98-324 Wierzchlas	ul. Wczasowa 51, Krzeczów, 98-324 Wierzchlas	34451	65	1016

Źródło: WIOŚ, 2016

Na terenie powiatu wieluńskiego działa 13 mechaniczno– biologicznych oczyszczalni ścieków, w tym 3 oczyszczalnie zakładowe. Spośród wszystkich oczyszczalni znajdujących się w powiecie, największy przepływ ma miejska oczyszczalnia ścieków w Wieluniu (1 950 171 m³/rok).

5.5.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	- poprawa sprawności kanalizacji w celu minimalizowania lokalnych podtopień, - stosowanie mechanizmów ekonomicznych w celu regulowania popytu na wodę – np. odpowiednio dobranych opłat za wodę, - wprowadzanie nowych technologii ograniczających zużycie wody, - uszczelnianie sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- susze wiążą się z obniżeniem przepływów w rzekach, co skutkować może akumulacją odprowadzanych zanieczyszczeń z oczyszczalni ścieków. W warunkach powiatu sytuację może poprawić zmniejszanie zużycia wody poprzez zastosowanie ww. czynników (wiersz 1).
Działania edukacyjne	• realizacja działań edukacyjnych (szkoleń, akcji informacyjnych, spotkań z ekspertami itp.) w zakresie prowadzenia racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej gospodarstwach domowych i w zakładach przemysłowych.
Monitoring środowiska	• prowadzący zakłady wodociągowo-kanalizacyjne oraz zakłady przemysłowe są zobowiązani do wykonania systematycznych badań jakości wody i ścieków. Ponadto WIOŚ, w ramach bieżących kontroli przedsiębiorstw czy oczyszczalni ścieków prowadzi kontrole w zakresie gospodarki wodno-ściekowej.

5.5.2 Podsumowanie

Sieć wodociągowa na terenie powiatu wieluńskiego zaopatruje w wodę ponad 95% mieszkańców. Z sieci kanalizacyjnej korzysta ok. 46% mieszkańców powiatu. Ponadto w powiecie przewiduje się inwestycje mające na celu zwiększenie liczby przydomowych oczyszczalni ścieków.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- dobrze rozwinięta sieć wodociągowa oraz kanalizacyjna, - działające oczyszczalnie ścieków na terenie gminy,	- duża ilość ścieków wymagających oczyszczenia, - duże rozproszenie zabudowy,
Szanse	Zagrożenia
duże możliwości uzyskania dofinansowania na inwestycje związane z gospodarką wodno-	możliwość trwałego zanieczyszczenia gleb, wód powierzchniowych i podziemnych w przypadku niepodjęcia

ściekową, • rozbudowa sieci kanalizacyjnej, • rozbudowa i modernizacja istniejącej oczyszczalni ścieków, • większa liczba gospodarstw korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków, • mniejsza liczba nieszczelnych bezodpływowych zbiorników (szamb),	szeroko zakrojonych działań inwestycyjnych,
--	---

5.6 Zasoby geologiczne

Na terenie powiatu znajdują się złoża kopalin¹⁷, na których wydobyć wydane zostały koncesje przez Starostę Powiatu (złoża < 2 ha). Na wydobyć złóż, których powierzchnia przekracza 2 ha koncesja wydawana jest przez Marszałka Województwa.

Tabela 11. Koncesje Starosty na wydobyć kopalin ze złóż (< 2ha) wydane na terenie powiatu wieluńskiego

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Data ważności koncesji
Wierzchlas II	Wierzchlas	Piasek	31-08-2019
Krzeczów III	Wierzchlas	Piasek	14-09-2019
Kraszkowice V-pole A,B – w granicach pola A składającego się z bloków I i II	Wierzchlas	Piasek	9-09-2019
Okalew III	Ostrówek	Piasek	4-11-2019
Kraszkowice VII	Wierzchlas	Piasek	19-11-2021
Wierzchlas III	Wierzchlas	Piasek	31-03-2020
Załęcze	Pątnów	Piasek	30-05-2019
Wierzchlas IV	Wierzchlas	Piasek	31-07-2021
Ostrówek IV	Ostrówek	Piasek	31-12-2021
Okalew II	Ostrówek	Piasek	10-04-2022
Kraszkowice V – pole B	Wierzchlas	Piasek	31-12-2022
Wierzchlas V	Wierzchlas	Piasek	30-01-2028
Kraszkowice VIII	Wierzchlas	Piasek	30-06-2033
Starzenice	Wieluń	Piasek	30-06-2029
Masłowice IV	Wieluń	Piasek	31-12-2029
Masłowice IVA	Wieluń	Piasek	30-11-2030
Ignaś	Skomlin	Piasek	31-01-2026

¹⁷ Bilans Zasobów Złóż Kopalin w Polsce wg stanu na 31 XII 2016 r.

Nazwa złoża	Gmina	Kopalina	Data ważności koncesji
Masłowice VII	Wieluń	Piasek	31-05-2026
Masłowice VI	Wieluń	Piasek	31-05-2026
Kraszkowice VI1	Wierzchlas	Piasek	15-07-2026
Wierzchlas VI	Wierzchlas	Piasek	15-02-2043

Źródło: Starostwo powiatowe w Wieluniu

5.6.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	- właściwy sposób pozyskiwania, przetwarzania i wykorzystania złóż z wykorzystaniem najnowocześniejszych technik i narzędzi optymalizacji przeróbki surowców, - uwzględnianie w dokumentach planistycznych (m. in. mpzp) informacji o udokumentowanych złożach kopalin, - stosowanie odpowiednich zapisów w planach zagospodarowania terenów po eksploatacji złóż celem zapobiegania erozji gruntów.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- odpowiednie zabezpieczanie powierzchni ziemi w związku z eksploatacją kopalń odkrywkowych, których działalność prowadzi do zmiany stosunków wodnych.
Działania edukacyjne	prowadzenie działań mających na celu informowanie społeczeństwa zarówno o korzyściach płynących z wykorzystania poszczególnych rodzajów złóż, jak i o zagrożeniach dla ludzi i środowiska z tym związanych.
Monitoring środowiska	prowadzący eksploatację kopalin jest obowiązany podejmować środki niezbędne do ochrony zasobów złoża, jak również do ochrony powierzchni ziemi oraz wód powierzchniowych i podziemnych, sukcesywnie prowadzić rekultywację terenów poeksploatacyjnych oraz przywracać do właściwego stanu inne elementy przyrodnicze.

5.6.2 Podsumowanie

W powiecie wieluńskim znajdują się złoża zasobów kopalnych. Ich eksploatacja realizowana jest na podstawie koncesji wydanych przez Starostę.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
Występowanie złóż zasobów kopalin na terenie powiatu,	Wysokie koszty wydobywania kopalin,
Szanse	Zagrożenia
- Dodatkowe źródło dochodów dla gminy, - Nowe miejsca pracy, - Wykorzystanie zasobów złóż wód geotermalnych,	Duża ingerencja w środowisko, prowadząca do degradacji obszarów, na których znajdują się złoża kopalin,

5.7 Gleby

Gleby na terenie powiatu wieluńskiego utworzone są głównie z pyłów, glin, piasków osadów aluwialnych i skał wapiennych. Są to głównie gleby brunatne właściwe oraz gleby brunatne. Na terenie powiatu występują gleby I –IV klasy bonitacyjnej (gminy: Czarnożyły, Biała, Mokrsko, Wieluń, Skomlin) oraz gleby klasy V i VI (gminy: Osjaków i Ostrówek)¹⁸.

5.7.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• podejmowanie prac zmniejszających nadmierne zagrożenie erozją, np. wsiewki poplonowe, międzyplony ścierniskowe, • rozwój systemów małej retencji oraz przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej na terenach nizinnych na obszarach leśnych, • stosowanie zalesień na terenach zniszczonych i obszarach niewykorzystanych rolniczo, gruntach rolnych o niskiej przydatności dla rolnictwa i podatnych na degradację (erozję, wyjałowienie, przenikanie zanieczyszczeń do wód).
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- na zły stan gleb wpływają głównie czynniki pochodzenia antropogenicznego, związane z rozwojem rolnictwa i jego intensyfikacją oraz działalności przemysłowej i mieszkalnictwa: - nadmierne nawożenie, - niewłaściwa działalność zakładów produkcyjno-usługowych i przemysłowych, - komunikacja i transport samochodowy, - składowanie odpadów w miejscach do tego nieprzeznaczonych.
Działania edukacyjne	- prowadzenie działań edukacyjnych dla rolników w zakresie: - promowania rolnictwa ekologicznego i integrowanego, - zapobiegania zanieczyszczeniom gleb środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi, - ochrony gleb przed erozją i zakwaszeniem.
Monitoring środowiska	• w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska prowadzony jest monitoring chemizmu gleb ornych. Monitoring gleb obejmuje badanie zmian jakości gleb użytkowanych rolniczo. Są one jednak prowadzone w bardzo małą częstotliwością wybiórczo. • Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza systematycznie prowadzi badania gleb pod kątem: odczynu pH, potrzeb wapnowania oraz zawartości w makroelementy: fosfor, potas magnez.

5.7.2 Podsumowanie

Na terenie powiatu występują gleby I - VI klasy bonitacyjnej. Występujące na terenie powiatu gleby umożliwiają rozwój rolnictwa, pokrywając przy tym zapotrzebowanie na płody rolne dla ludności oraz zwierząt gospodarskich oraz możliwość sprzedaży produktów rolnych na rynek krajowy.

¹⁸ Program Ochrony Środowiska dla powiatu wieluńskiego na lata 2014 – 2017

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
- Możliwość rozwoju rolnictwa. - Występowanie gleb I klasy bonitacyjnej	Słabe gleby na terenie gminy Osjaków oraz Ostrówek
Szanse	Zagrożenia
Przeprowadzenie badań chemizmu gleb, w celu ustawienia odpowiednich dawek nawozów.	Erozja wodna i wietrzna.

5.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Powiat Wieluński według *Planu gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 -2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028* należy do Regionu II gospodarki odpadami.

Na terenie powiatu znajdują się następujące instalacje:

- instalacja do mechaniczno - biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych w miejscowości Ruda (gmina Wielun),
- kompostowania odpadów zielonych w miejscowości Ruda (gmina Wielun),
- składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w miejscowości Ruda (gmina Wielun),
- sortownia odpadów selektywnie zebranych w Wieluniu.

Planowana jest rozbudowa oraz modernizacja kompostowni odpadów zielonych i instalacji do mechaniczno- biologicznego przetwarzania odpadów komunalnych. Ponadto planowana jest budowa składowiska odpadów azbestowych w gminie Biała¹⁹.

W powiecie wieluńskim selektywną zbiórkę odpadów komunalnych deklaruje niemal 100% mieszkańców²⁰. Mieszkańcy powiatu mają możliwość przekazania selektywnie odebranych odpadów komunalnych do Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, dzięki którym w ogólnej masie odpadów zwiększa się masa odpadów zbieranych selektywnie.

¹⁹ Plan gospodarki odpadami dla województwa łódzkiego na lata 2016 -2022 z uwzględnieniem lat 2023-2028

²⁰ Ankieta na potrzeby sporządzenia Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do 2025 (poszczególne gminy powiatu)

**Tabela 12. Masa odpadów komunalnych odebranych na terenie poszczególnych gmin powiatu,
oraz osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów w 2017 roku**

Gmina	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]	poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania [%]	poziom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia papieru metali, tworzyw sztucznych i szkła [%]	poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych [%]
Biała	626,274	34,35	44,28	100
Czarnożyły	531,426	24,1	47,05	100
Konopnica	456,13	24,47	22,85	b.d.
Mokrsko	551,181	25,56	23,06	b.d.
Osjaków	551, 336	26,84	22,93	b.d.
Ostrówek	b.d.	b.d.	b.d.	b.d.
Pątnów	514,27	26,15	22,67	100
Skomlin	352,24	12,7	23,03	88
Wierzchlas	628,3	1,9	25,31	100
Wieluń	6000,12	22,9	31	100

Źródło: Analiza stanu gospodarki odpadami komunalnymi za 2017 rok (poszczególnych gmin)

Gminy powiatu wieluńskiego aktywnie uczestniczą w realizacji Programu usuwania wyrobów azbestowych. Działania mające na celu usuwania wyrobów azbestowych finansowane są ze środków WFOŚiGW. Masę usuniętych w 2017 roku wyrobów przedstawia poniższa tabela.

**Tabela 13. Masa wyrobów azbestowych usuniętych z terenu powiatu w 2017 roku,
z podziałem na gminy**

Wyroby azbestowe	
Gmina	Masa
Biała	-
Czarnożyły	-
Konopnica	133,16
Mokrsko	120,518
Osjaków	67,56
Ostrówek	254,816
Pątnów	157,109
Skomlin	130,7
Wierzchlas	-
Wieluń	-
Suma	863,9

5.8.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• lokalizowanie obiektów gospodarki odpadami (np. składowisk, PSZOK-ów, magazynów odpadów) w oddaleniu od terenów zagrożonych, podtopieniami i osuwiskami, będącymi następstwami kumulacji zmian będących efektem zmian klimatycznych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	– głównym zagrożeniem jest możliwość wybuchu pożaru samych odpadów, czy to komunalnych czy przemysłowych. W wyniku pożaru będą się uwalniały do atmosfery bardzo toksyczne substancje z palącego się biogazu oraz odpadów tworzyw sztucznych.
Działania edukacyjne	• prowadzenie działalności edukacyjnej zarówno mieszkańców, jak i podmiotów gospodarczych w zakresie ograniczania powstawania odpadów, właściwego postępowania z odpadami, selektywnego zbierania odpadów oraz racjonalnego wykorzystania wody i energii
Monitoring środowiska	• w kontekście odpadów komunalnych konieczne jest monitorowanie osiąganych poziomów recyklingu i odzysku odpadów celem dostosowywania lokalnych, gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi.

5.8.2 Podsumowanie

Wprowadzenie gminnego systemu odbioru odpadów komunalnych od wszystkich zamieszkałych nieruchomości przyczyniło się do zwiększenia kontroli w gospodarowaniu odpadami oraz znacznie zwiększyło poziomów odzysku i recyklingu odpadów. Należy oczekiwać, że z roku na rok będą one coraz wyższe. Wzrosła również świadomość mieszkańców o potrzebie prowadzenia właściwej gospodarki odpadami, a w szczególności segregacji odpadów. Z terenu powiatu systematycznie usuwane są wyroby zawierające azbest.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• ciągły wzrost ilości odpadów zbieranych selektywnie, • działające na terenie gminy PSZOK,	• palenie odpadów w gospodarstwach oraz nielegalny wywóz na dzikie wysypiska, • mała świadomość ekologiczna mieszkańców gminy,
Szanse	Zagrożenia
• eliminacja dzikiego składowania odpadów, • zmniejszenie ilości wytwarzanych,	• nielegalne pozbywanie się odpadów,

odpadów zmieszanych.	
• dalsza rozbudowa PSZOK,	

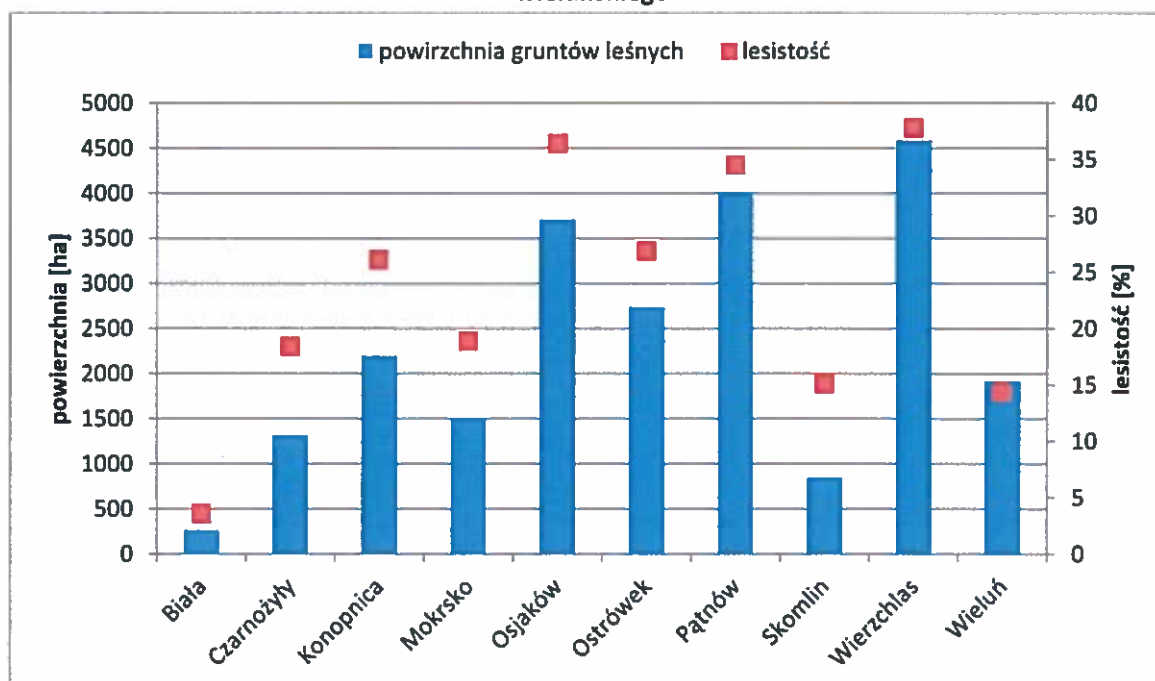
5.9 Zasoby przyrodnicze

5.9.1 Lasy i łowiectwo

Lesistość powiatu wieluńskiego wynosi 24,6%. Powiat niemal w całości położony jest w zasięgu nadleśnictwa Wieluń. Północny fragment powiatu położony jest w nadleśnictwie Żłoczew. Lasy Skarbu Państwa nadzorowane są przez Regionalną Dyрекcję Lasów Państwowych w Łodzi (Nadleśnictwo Wieluń i Żłoczew), lasy niestanowiące własności Skarbu Państwa (las prywatne), nadzorowane są przez Starostę Wieluńskiego.

Dominującym typem siedlisk w nadleśnictwie są siedliska: lasów mieszanych świeżych oraz borów mieszanych świeżych. W drzewostanie dominuje sosna. Na terenie nadleśnictwa spotkać można gatunki łowne jak: łosie, jelenie, daniela, sarny, dziki. Zwierzyna drobna reprezentowana jest przez lisy, kuny, borsuki, tchórze, zające, bażanty i kuropatwy²¹.

Wykres. 7. Powierzchnia gruntów leśnych oraz lesistości poszczególnych gmin [%] powiatu wieluńskiego



Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS (2016)

²¹ www.wielun.lodz.lasy.gov.pl

5.9.2 Formy ochrony przyrody

Na terenie powiatu wieluńskiego znajduje się wiele obszarowych form ochrony przyrody o łącznej powierzchni 23 081,38 ha. Należą do nich: rezerваты, obszar chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowy, obszar Natura 2000, parki krajobrazowy oraz użytki ekologiczne. Na terenie powiatu znajduje się 133 pomniki przyrody oraz 54 użytki ekologiczne.

Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie powiatu wieluńskiego 1 : 300 000

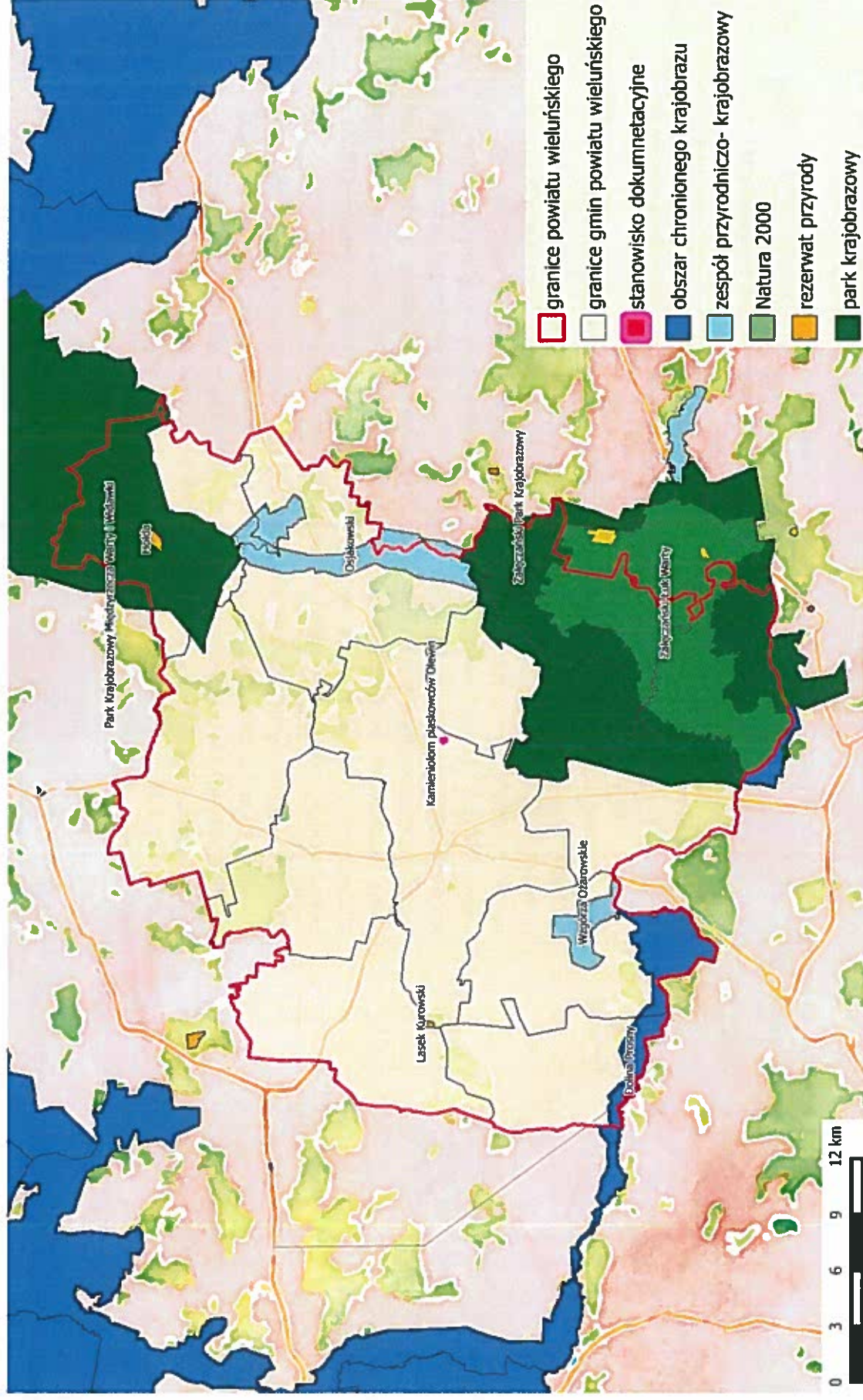


Tabela 14. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie powiatu wieluńskiego

Forma ochrony	Nazwa	Data utworzenia	Opis
Rezerwat	Lasek Kurowski	01.01.1984	Rezerwat leśny (pow. 22,07 ha) położony w gminie Wieluń. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie ekosystemów leśnych z udziałem jodły i buka.
	Hołda	31.12.1998	Rezerwat leśny (pow. 71,24 ha) położony w gminie Konopnica. Celem ochrony rezerwatu jest zachowanie kompleksu ekosystemów leśnych: grądowych, łęgowych, olsowych oraz borowych (boru świeżego i mieszanego).
Park Krajobrazowy	Park Krajobrazowy Międzyrzecz Warty i Widawki	14.09.1989	Powierzchnia parku wynosi 25330 ha. Przedmiotem ochrony są doliny Warty, Widawki i ich dopływów wraz z otoczeniem, a także towarzysząca tym obszarom naturalna szata roślinna. W centralnej części parku znajduje się interesujący węzeł hydrograficzny, który tworzą zbiegające się rzeki: Widawka, Grabia i Nieciecz. Obszar parku wyróżnia się w swoim otoczeniu urozmaiconą rzeźbą terenu, zwłaszcza malowniczymi przełomami Warty, gdzie wysokości względne stoków dochodzą do 45 metrów (między Beleniem a Strońskiem), a na powierzchni ukazują się stare utwory wapienne. Z wysokich brzegów można obserwować rozległe panoramy doliny, meandrujące odcinki rzek, starorzecza, obszary wydumowe, torfowiska, tereny podmokle z bogactwem roślin bagiennych. Bogata flora i fauna oraz cenne wartości kulturowe stawiają park jako jeden z bardziej atrakcyjnych w województwie łódzkim i Polsce centralnej.
	Załęczański Park Krajobrazowy	05.01.1978	Powierzchnia parku wynosi 21673 ha. Szczególne znaczenie dla przyrody Załęczańskiego Parku Krajobrazowego ma budowa geologiczna. Wapienne podłoże terenu ukształtowało się w jurze (ok. 190–140 mln lat temu) ze szczątków organicznych morskich zwierząt (amoniów, gąbek, ślimaków, jeżowców). Powstała tu charakterystyczna rzeźba krasowa, na którą składają się wapienne ostańce, np. Góra Świętej Genowefy (200 m n.p.m.), jaskinie, źródła krasowe (wywierzyska), np. Granatowe Źródła, Źródło Św. Floriana, studnie i leje.
Zespół przyrodniczo- krajobrazowy	Wzgórza Ożarowskie	24.08.1998	Utworzony na mocy Rozporządzenia Wojewody Sieradzkiego z dnia 31.07.1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Powierzchnia obszaru wynosi 628 ha. Cały obszar położony jest w gminie Mokrosko.

Forma ochrony	Nazwa	Data utworzenia	Opis
Zespół przyrodniczo-krajobrazowy	Osjakowski	24.09.2018	Utworzony Rozporządzeniem Wojewody Sieradzkiego z dnia 31 lipca 1998 r. w sprawie wyznaczenia obszarów chronionego krajobrazu oraz uznania za zespoły przyrodniczo-krajobrazowe. Powierzchnia zespołu wynosi 2492 ha i obejmuje swoim zasięgiem gminy powiatu wieluńskiego Konopnica oraz Osjaków.
Obszar chronionego krajobrazu	Dolina Proсны	11.02.1997	Powierzchnia obszaru wynosi 14724 ha. Wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. W powiecie wieluńskim obszar obejmuje swoim zasięgiem gminy: Skomlin, oraz Mokro.
Obszar Natura 2000	Załęczański łuk Warty	05.02.2008	Powierzchnia obszaru wynosi 9317,24 ha. Załęczański łuk Warty PLH100007 jest ważnym obiektem przyrodniczym dla ochrony bioróżnorodności. Stwierdzono tu występowanie ponad 100 zbiorowisk roślinnych, w tym z ciekawymi gatunkami wapieniolubnymi. Dobrze zachowane są płaty naturalnych drzewostanów dębowych. Obszar wyróżnia się obecnością formacji krasowych z jaskiniami - miejscami zimowania nietoperzy. We florze liczne są wapieniolubne gatunki roślin naczyniowych o charakterze górskim, gatunki roślin naczyniowych chronione prawnie oraz rzadkie lub zagrożone. Obszar Załęczańskiego Łuku Warty PLH100007 jest najdalej na północ wysuniętym fragmentem Jury Polskiej. Spod pokrywy osadów plejstocenskich (wzgórza moren czołowych wyznaczają tu maksymalny zasięg łądogłodu zlodowacenia Warty) i holocenskich wylaniają się na nim ostańce (wzgórza, pagórki i skałki) skał mezozoicznych, głównie górnourajskich wapieni, w których rozwinęły się liczne formy krasowe (zarówno krasu powierzchniowego, jak i podziemnego). Obszar oparty jest o dolinę Warty na odcinku około 40 km od Działoszyna do Krzeczowa. Na terenie obszaru Warty zmienia orientację biegu i zakręca z wschodu na północ. Na terenie obszaru znajdują się przełomy Działoszyński i Krzeczowski. Koryto rzeki Warty zmienione jest w niewielkim stopniu, występują nieliczne pozostałości po spiętrzeniach młyńskich oraz progi wodne w Kamionie i Kępowni. Brak na terenie obszaru większych dopływów rzeki Warty.
Stanowisko dokumentacyjne	kamieniołom piaskowców Olewin	01.01.1998	Powierzchnia stanowiska wynosi 0,52 ha. Wartość przyrodniczą stanowi odkrywka geologiczna, kamieniołom piaskowców żelazistych jury dolnej.

5.9.3 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• prowadzenie regulacji mikroklimatu poprzez zalesienia, zadrzewienia śródpolne, zieleń na terenach zabudowanych, • ochrona struktur przyrodniczych, zachowanie spójności i drożności sieci ekologicznej
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- lasy narażone są na anomalie pogodowe - okresowo występujące susze, huraganowe wiatry oraz pożary.
Działania edukacyjne	• prowadzenie szeroko pojętej edukacji w m. in. zakresie: - roli zjawisk przyrodniczych w procesie zmian klimatycznych, - presji turystycznej wywieranej na obszary o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych, - prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa przyrodniczego, - szkolenia i wsparcia rolników we wdrażaniu programów rolno-środowiskowych, - turystyki związanej z gospodarką leśną, łowiectwem, turystyki ekologicznej i rowerowej, - roli lasów i ich ochrony przed suszą i pożarami. - funkcję edukacyjną pełnią także szlaki turystyczne i ścieżki edukacyjne.
Monitoring środowiska	• współpraca z IOŚ w ramach Zintegrowanego Monitoringu Środowiska Przyrodniczego, którego zadaniem jest prowadzenie obserwacji możliwie jak największej liczby elementów środowiska przyrodniczego, w oparciu o planowe, zorganizowane badania stacjonarne. • monitoring lasów włączono do Państwowego Monitoringu Środowiska koordynowanego przez Państwową Inspekcję Ochrony Środowiska i obejmuje m.in.: uszkodzenia lasów, zagrożenia pożarowe i występowanie szkodników owadzych w lasach.

5.9.4 Podsumowanie

Lesistość w powiecie wynosi 24,6 %. Gatunkiem dominującym w drzewostanie jest sosna. W powiecie wieluńskim znajdują się obszarowe i punktowe formy ochrony przyrody m.in– rezerваты, obszar chronionego krajobrazu, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe obszar Natura 2000). Ponadto w powiecie znajduje się 133 pomniki przyrody oraz około 54 użytki ekologiczne.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• występowanie na terenie powiatu obszarowych formy ochrony przyrody, • duża lesistość powiatu,	• rozwój nowych inwestycji stanowi zagrożenie dla bioróżnorodności na terenie powiatu, • obszarowe formy ochrony przyrody stanowiące ograniczenie dla nowych inwestycji,

Szanse	Zagrożenia
• zwiększenie lesistości powiatu, • osiedlenie się nowych gatunków fauny i flory na terenie powiatu, • tworzenie nowych form ochrony przyrody,	• wzrost natężenia ruchu powodujący zwiększoną śmiertelność zwierząt i pogorszący warunki ich migracji, • zagrożenie rodzimych gatunków flory i fauny przez obce gatunki inwazyjne, • dewastacja niektórych miejsc w obszarach chronionych poprzez intensyfikację turystyki,

5.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Na terenie powiatu wieluńskiego znajduje się jeden zakład o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii – Bałtykgaz Sp. z o.o. w Rumii – Rozlewnia gazu Płynnego w Wieluniu

Potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych, głównie paliw płynnych (LPG, benzyna, olej napędowy). Przypadki poważnych awarii przemysłowych mogą dotyczyć również wycieków substancji ropopochodnych w wyniku wypadków lub kolizji drogowych, gazu propan - butan z uszkodzonych ciśnieniowych zbiorników stacjonarnych i gazociągu.

5.10.1 Zagadnienia horyzontalne

Adaptacja do zmian klimatu	• ekstremalne zjawiska pogodowe mogą doprowadzić do uszkodzenia linii przesyłowych i dystrybucyjnych, a zatem ograniczenia w dostarczeniu energii do odbiorców, a także zakładów przemysłowych, co może doprowadzić do przerwania ich pracy, przegrzania układów technologicznych.
Nadzwyczajne zagrożenia środowiska	- nadzwyczajne zagrożenia środowiska powstają wskutek wypadków i zdarzeń w czasie budowy i eksploatacji dróg i innych obiektów drogowych, w których biorą udział pojazdy przewożące substancje niebezpieczne, a które mogą spowodować m.in.: skażenie powietrza, wód, gleb oraz pożary.
Działania edukacyjne	• prowadzenie działań edukacyjnych w zakresie właściwych zachowań w sytuacjach zagrożenia wśród mieszkańców gminy.
Monitoring środowiska	• stała współpraca z organami Państwowej Straży Pożarnej, Wojewodą oraz WIOŚ w zakresie prowadzenia kontroli występowania awarii przemysłowych.

5.10.2 Podsumowanie

Na terenie powiatu wieluńskiego znajduje się jeden zakład o dużym i o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii. Ponadto potencjalnym źródłem poważnych awarii jest transport drogowy substancji niebezpiecznych.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
• brak zakładów o dużym lub o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii,	-
Szanse	Zagrożenia
-	• rozwój infrastruktury technicznej może prowadzić do zwiększenia prawdopodobieństwa wystąpienia awarii,

6 Podsumowanie efektów realizacji dotychczasowego POŚ

Realizacja zadań ujętych w Programie Ochrony Środowiska Powiatu Wieluńskiego na lata 2014-2017, wpłynęła pozytywnie na poprawę stanu środowiska na terenie powiatu. W tabeli 15 zestawiono wartości wskaźników monitorowania efektów realizacji POŚ.

Głównymi celami ochrony środowiska zawartymi w POŚ były: zmniejszenia zanieczyszczeń środowiska: osiągnięcie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych, minimalizacja wytwarzanych odpadów oraz ograniczenie ich nielegalnego składowania, usuwanie wyrobów azbestowych, osiągnięcie standardów jakości powietrza atmosferycznego, utworzenie spójnego systemu obszarów chronionych, podnoszenie poziomu wiedzy ekologicznej.

Tabela 15. Zmiana wartości wskaźników monitorowania ujętych w POŚ

Wskaźnik A	Jednostka miary B	2010 C	2014 D	2016 E	Zmiana wartości wskaźnika (E-C) F
Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej	km	218,4	275,2	292,8	74,4
Długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej	km	337,7	344	344	6,3
długość czynnej sieci wodociągowej	km	999	1015,5	1026,2	27,2
połączenia wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	16351	17324	17376	1025
woda dostarczona gospodarstwom domowym	dam3	2238,5	2332	2521,6	283,1
ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osoba	71530	73766	73559	2029
długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	202,5	248,4	279,2	76,7
połączenia kanalizacji prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	4758	5900	6456	1698
ścieki odprowadzone	dam3	1242	1214	1383	141
ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osoba	32105	35304	36164	4059
ilość komunalnych oczyszczalni ścieków	szt.	4	7	7	3
ludność korzystająca z oczyszczalni ścieków	osoba	34931	38688	38971	4040
liczba zbiorników bezodpływowych (szamb)	szt.	9577	9235	9205	-372
liczba oczyszczalni przydomowych	szt.	336	1127	1153	817
zmieszane odpady z gospodarstw domowych ogółem	Mg	8920,47	10138,72	10784,18	1863,71
odpady z gospodarstw domowych przypadające na 1 mieszkańca	kg	113,8	130,8	139,7	25,9
powierzchnia rezerwatów przyrody	ha	93,3	93,31	93,31	0,01

Wskaźnik	Jednostka miary	2010	2014	2016	Zmiana wartości wskaźnika (E-C)
A	B	C	D	E	F
powierzchnia parków krajobrazowych	ha	15462,00	15462,00	15462,00	0,00
powierzchnia lasów	ha	22 849,70	23031,27	23081,38	231,68
lesistość powierzchni powiatu	%	24,3	24,5	24,6	0,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUS

Objaśnienia:

	wzrost wartości wskaźnika
	stała wartość wskaźnika
	spadek wartości wskaźnika

Realizowane na terenie powiatu działania (Tab. 15) pozytywnie wpłynęły na stan środowiska. Efekt realizacji założonych celów oceniono na podstawie wskaźników. Na terenie powiatu systematycznie rozwija się sieć komunikacyjna (drogi powiatowe i gminne). W latach 2010-2016 w powiecie realizowane były m.in. zadania mające na celu umożliwić mieszkańcom dostęp do wodny o dobrej jakości biologicznej i chemicznej (rozbudowa sieci wodociągowej i kanalizacyjnej). Widoczny jest wzrost długości sieci wodociągowej (o 27,2 km) oraz kanalizacyjnej (o 76,7 km). Ważnym aspektem jest ograniczenie liczby bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne (-372 szt.) kosztem przydomowych oczyszczalni ścieków (817 szt.) oraz podłączeń do sieci kanalizacyjnej (6456). Ponadto poprawie ulega system gospodarki odpadami, którego uszczelnienie wpłynęło na zwiększenie masy odpadów odbieranych od mieszkańców, co skutkuje ograniczaniem masy odpadów przekazywanych do środowiska w sposób niekontrolowany. Powiat wieluński utrzymuje powierzchnię obszarów chronionych na równym poziomie. Powierzchni lasów na terenie powiatu ulega systematycznemu zwiększeniu (0,3%).

7 Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

Celami realizacji programu ochrony środowiska są poprawa stanu i ochrona środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju społeczno-gospodarczego. Po przeprowadzeniu analizy stanu środowiska wyznaczono cele oraz określono zadania, których realizacja przełoży się na poprawę stanu środowiska w powiecie. Ww. cele i zadania zostały opisane w tabelach 16 i 17.

Ponadto kontynuowane będzie umieszczanie w aktach prawa miejscowego zapisów mających na celu ochronę środowiska. Przykładem takich dokumentów w gminach są m.in. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Wyznaczane w nich kierunki zagospodarowania terenu oraz uwarunkowania, mające wpływ na ochronę środowiska to m.in.:

- zakaz lokalizacji nowych oraz rozbudowy istniejących obiektów uciążliwych, tj. powodujących przekroczenia ustalonych przepisami odrębnymi standardów jakości środowiska ograniczanie rozpraszania zabudowy poprzez wskazanie terenów jej rozwoju, w pierwszej kolejności w granicach wykształconych już pasów i skupisk zabudowy lub w ich sąsiedztwie,
- wypełnianie wolnych enklaw w pasmach istniejącej zabudowy zagrodowej i mieszkaniowej jednorodzinnej w celu odpowiedniego wykorzystania terenów już zurbanizowanych i stworzenia większej ich zwartości przestrzennej,
- wyposażanie terenów zabudowy mieszkaniowej co najmniej w sieci elektroenergetyczne i wodociągowe, a strefy koncentracji zabudowy mieszkaniowej - także w sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
- propagowanie odnawialnych źródeł energii, z wyłączeniem energii produkowanej z wiatru,
- rekomendowanie stopniowego ograniczania wykorzystywania węgla kamiennego jako głównego nośnika energii cieplnej stosowanego do ogrzewania budynków mieszkalnych.

Tabela 16. Cele i kierunki interwencji

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
1	Ochrona klimatu i jakości powietrza	Poprawa jakości powietrza	Budowa energooszczędnych obiektów
			Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie powiatu
			Wdrażanie odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu
			Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego na środowisko
			Edukacja ekologiczna
3	Gospodarka wodno-ściekowa	Poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej
			Rozbudowa infrastruktury kanalizacyjnej
			Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków
		Zapewnienie dostępu do czystej wody dla mieszkańców powiatu	Rozbudowa sieci wodociągowej
			Rozbudowa infrastruktury wodociągowej
4	Zasoby przyrodnicze	Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców	Edukacja ekologiczna
5	Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu	Usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest

Tabela 17. Obszary interwencji oraz zadania własne powiatu wieluńskiego

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa Sali Sportowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Gromadzie z modernizacją kotłowni	powiat wieluński	-
	Rozbudowa Warsztatów Szkolnych Budowlanych w Zespole Szkół nr 1 w Wieluniu	powiat wieluński	-
	Wymiana pokrycia dachowego wraz z montażem układu odnawialnych źródeł ciepła i energii elektrycznej dla DPS w Skrzynnie	powiat wieluński	-
	Remont Mostu w Kamionie	powiat wieluński	-
	Przebudowa drogi powiatowej w nr 4545E Sieniec-Masłowice- Lututów wraz z budową kanalizacji deszczowej dla potrzeb odwodnienia drogi w miejscowości Staw (długość odcinka 1,393 km+ 1.150km)	powiat wieluński	-
	Przebudowa drogi powiatowej nr 4532E Konopnica-Złoczew w miejscowości Szynkielów i Konopnica ul. Szkolna wraz z odwodnieniem drogi (długość odcinka 2,656 km)	powiat wieluński	-
	Przebudowa drogi powiatowej nr 4525E w miejscowości Pątnów (długość odcinka 0,728 km)	powiat wieluński	-
	Termomodernizacja budynków SP ZOZ w Wieluniu	powiat wieluński	-
	Budowa Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Nr 1 w Wieluniu	powiat wieluński	-
Zasoby przyrodnicze	Sporządzenie Uproszczonych Planów Urządzania Lasu dla Gmin: Biała, Konopnica, Mokrsko, Osjaków, Skomlin, Wieluń	powiat wieluński	-
	II Powiatowa Konferencja Ekologiczna „Zdrowie dla wszystkich” (II LO w Wieluniu im. Janusza Korczaka)	powiat wieluński	-
	Konkurs „Życie po życiu” pt. #drugieżycieodpadów organizowany przez II LO im. Janusza Korczaka w Wieluniu	powiat wieluński	-
	Utworzenie punktu dydaktycznego pod nazwą „EkoLab w Korczaku” przy II LO im. Janusza Korczaka w Wieluniu	powiat wieluński	-

Tabela 18. Obszary interwencji oraz zadania monitorowane powiatu wieluńskiego

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych	Gmina Biała	-
	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Gminie Czarnożyły	Gmina Czarnożyły	-
	Rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowa drogi wewnętrznej	Gmina Mokrsko	-
	Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku ZSiP w m. Krzyworzeka	Gmina Mokrsko	-
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Osjakowie	Gmina Osjaków	-
	Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Drobnicach	Gmina Osjaków	-
	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Osjakowie	Gmina Osjaków	-
	Odnawialne źródła energii w Gminie Osjaków	Gmina Osjaków	-
	Przebudowa i rozbudowa budynku komunalnego w Kolonii Raduckiej 41 z przeznaczeniem na środowiskowy dom samopomocy	Gmina Osjaków	-
	Budowa drogi gminnej w miejscowości Bolków	Gmina Ostrówek	-
	Budowa drogi rolniczej-wewnętrznej w miejscowości Janów	Gmina Ostrówek	-
	Budowa drogi gminnej w miejscowości Dymek	Gmina Ostrówek	-
	Termomodernizacja budynku ZSS w Dietrichnikach oraz Urzędu Gminy Pątnów z wymianą ogrzewania na pompę ciepła	Gmina Pątnów	-
	Przebudowa drogi w miejscowości Wróblew, Zbęk, Złota Góra, Bojanów	Gmina Skomlin	-
	Termomodernizacja obiektu Publicznego Przedszkola w Skomlinie	Gmina Skomlin	-
	Budowa i modernizacja dróg gminnych	Gmina Wierzchlas	-
	Ograniczanie niskiej emisji w gminie Wierzchlas, np. poprzez wymianę kotłów starej generacji	Gmina Wierzchlas	-
	Odnawialne źródła energii na terenie gminy Wierzchlas	Gmina Wierzchlas	-
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w gminie Biała – etap I	Gmina Biała	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadzice i Stawek I etap	Gmina Czarnożyły	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadzice i Stawek II etap	Gmina Czarnożyły	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadzice i Stawek III etap	Gmina Czarnożyły	-
	Budowa kanalizacji w miejscowości Wrońsko	Gmina Konopnica	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa systemu oczyszczania ścieków w gminie Mokrsko etap III- zakończenie aglomeracji wraz z regulacją gospodarki osadami ściekowymi oraz przebudową stacji uzdatniania wody w Mokrsku	Gmina Mokrsko	-
	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Ożarowie niezbędną infrastrukturą techniczną	Gmina Mokrsko	-
	Przebudowa stacji oczyszczania wody w Mokrsku wraz z budową dwóch zbiorników na wodę	Gmina Mokrsko	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami i tranzytową przepompownią ścieków – Mokrsko część, B	Gmina Mokrsko	-
	Rozbudowa ciągu technologicznego w gminnej oczyszczalni ścieków w Mokrsku o stopień odwadniania osadów komunalnych – prasa do osadów na oczyszczalni ścieków	Gmina Mokrsko	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Krzyworzece	Gmina Mokrsko	-
	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Ożarowie	Gmina Mokrsko	-
	Budowa do 10 przydomowych oczyszczalni ścieków (Lipie, Motyl, Ożarów, Banasie i Słoniny)	Gmina Mokrsko	-
	Modernizacja przyłączy wodociągowych w m. Ożarów ok. 150 szt.	Gmina Mokrsko	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Raduczyce, Kolonia Raducka, Raducki Folwark	Gmina Osjaków	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Gabrielów	Gmina Osjaków	-
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Ostrówku	Gmina Ostrówek	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nietuszyna	Gmina Ostrówek	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skrzywno	Gmina Ostrówek	-
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kałuże	Gmina Pątnów	-
	Koncepcja budowy kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Pątnów	Gmina Pątnów	-
	Rozbudowa gminnego systemu wodociągowego gminy Pątnów – etap III oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Pątnów	-
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kluski	Gmina Pątnów	-
	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wróblew, Zbęk, Żłota Góra, Bojanów	Gmina Skomlin	-
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości: Smugi, Klasak Duży, Klasak Mały, Maręże, Brzeziny	Gmina Skomlin	-
	Wymiana i remont przełączy wodociągowych ok. 15 sztuk	Gmina Wieluń	-
	Wymiana pomp głębinowych ujęci wody Częstohcowska, Ruda	Gmina Wieluń	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Gospodarka wodno-ściekowa	Remont sieci hydrantowych w mieście Wieluń i terenach wiejskich	Gmina Wieluń	-
	Dokończenie II etapu budowy oczyszczalni ścieków o automatyczne sterowanie procesem technologicznym	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Starzenice, Masłowice, Sieniec, Jodłowiec, Olewin, Dąbrowa, ul. Towarowa;	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Masłowice	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Sieniec	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Jodłowiec	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Olewin	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Wieluń, ul. Częstochowska	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Gaszyn	Gmina Wieluń	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Wieluń, ul. Graniczna	Gmina Wieluń	-
	Wymiana pomp głębinowych: ujęcie Kurów, Kadłub, Jodłowiec, Turów	Gmina Wieluń	-
	Renowacja rowu odprowadzającego ścieku oraz odstożników żelaza: ujęcia Jodłowiec, ujęcie Turów, ujęcie Kadłub	Gmina Wieluń	-
	Wymiana i konserwacja wodomierzy	Gmina Wieluń	-
	Monitoring jakości wód	Gmina Wieluń	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wierzchlas i Przylapy	Gmina Wierzchlas	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usuwanie wyrobów zawierający azbest z terenu Gminy Czarnożyły	Gmina Czarnożyły	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Konopnica	Gmina Konopnica	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Mokrsko	Gmina Mokrsko	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrówek	Gmina Ostrówek	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wierzchlas	Gmina Wierzchlas	-
Zasoby przyrodnicze	Gmina Mokrsko zainspirowana ekologią – program edukacji ekologicznej mieszkańców gminy Mokrsko	Gmina Mokrsko	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem
perspektywy do roku 2025

Obszar interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
Zasoby przyrodnicze	Edukacja ekologiczna prowadzona przez Szkołę w Załączu Małym w ramach zajęć szkolnych w roku szkolnym 2017/2018	Gmina Pątnów	-

Tabela 19. Wskaźniki realizacji programu w odniesieniu do obszarów interwencji i celów

Obszar interwencji	Wskaźnik		
	Nazwa (Źródło)	Wartość bazowa	Wartość docelowa
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Liczba budynków poddanych termomodernizacji oraz o zwiększonej efektywności energetycznej (Urzędy Gmin)	0	>13
	Liczba i moc instalacji wytwarzających energię elektryczną z OZE (URE)	15 instalacji moc: ok. 30 MW	>15 instalacji moc: > 30 MW
	Liczba nowych instalacji wytwarzających energię z OZE	0	> 10
	Długość dróg gminnych o nawierzchni twardej ulepszonej (GUS)	708,4 km	> 708,4 km
	Długość dróg powiatowych o nawierzchni twardej ulepszonej (GUS)	524,5 km	>524,5
	Liczba osób biorąca udział w kampaniach edukacyjnych (Urzędy Gmin)	b.d	>50
Gospodarka wodno-ściekowa	Długość sieci wodociągowej (GUS)	1909,3 km	>1909,3 km
	Długość sieci kanalizacyjnej (GUS)	637,6 km	>637,6 km
	Liczba przydomowych oczyszczalni ścieków (GUS)	1801	> 1801
Zasoby przyrodnicze	Lesistość (GUS)	26,8%	≥26,8%
	Udział obszarów prawnie chronionych w powierzchni powiatu (GUS)	21,7%	≥21,7
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Liczba Punktów Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych	9	>9
	Masa usuniętych wyrobów azbestowych (Urzędy Gmin)	863 Mg	>863 Mg

Tabela 20. Harmonogram zadań własnych powiatu wieluńskiego wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Budowa Sali Sportowej przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Gromadnicach wraz z modernizacją kotłowni	powiat wieluński	1499	-	-	-	1499	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Powiat wieluński	zadanie rozpoczęte w 2017 roku
	Rozbudowa i modernizacja warsztatów Szkolnych Budowlanych w Zespole Szkół nr 1 w Wieluniu	powiat wieluński	3133	-	-	-	3133	Powiat wieluński	zadanie realizowane od 2014 roku
	Wymiana pokrycia dachowego wraz z montażem układu odnawialnych źródeł ciepła i energii elektrycznej dla DPS w Skrzynnie	powiat wieluński	326	-	-	-	326	Powiat wieluński, WFOŚiGW	-
	Remont Mostu w Kamionie	powiat wieluński	1930	-	-	-	1930	Powiat wieluński	-
	Przebudowa drogi powiatowej nr 4545E Sieniec- Mastowice-Lututów wraz z budową kanalizacji deszczowej dla potrzeb odwodnienia drogi w miejscowości Staw (długość odcinka 1,393 km+ 1.150km)	powiat wieluński	1949	-	-	-	1949	Powiat wieluński, Urząd Wojewódzki, Gmina Czarnożyły	-
	Przebudowa drogi powiatowej nr 4532E Konopnica- Złoczew w miejscowości Szynkielów i Konopnica ul. Szkolna wraz z odwodnieniem drogi (długość odcinka 2,656 km)	powiat wieluński	6149	-	-	-	6149	powiat wieluński, Urząd Wojewódzki, Gmina Konopnica,	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Przebudowa drogi powiatowej nr 4525E w miejscowości Pątnów (długość odcinka 0,728 km)	powiat wieluński	1648	-	-	-	Gmina Pątnów Powiat wieluński	-
	Termomodernizacja budynków SP ZOZ w Wieluniu	powiat wieluński	995	-	-	-	Powiat wieluński	-
	Budowa Sali gimnastycznej przy Zespole Szkół Nr 1 w Wieluniu	powiat wieluński	5098	-	-	-	Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej Powiat wieluński	-
Zasoby przyrodnicze	Sporządzenie Uproszczonych Planów Urządzania Lasu dla Gmin: Biała, Konopnica, Mokrsko, Osjaków, Skomlin, Wieluń	powiat wieluński	b.d.	-	-	-	Powiat wieluński	-
	II Powiatowa Konferencja Ekologiczna „Zdrowie dla wszystkich” (II LO w Wieluniu im. Janusza Korczaka)	powiat wieluński	b.d.	-	-	-	-	-
	Konkurs „Życie po życiu” pt. #drugieżycieodpadów organizowany przez II LO im. Janusza Korczaka w Wieluniu	powiat wieluński	b.d.	-	-	-	-	-
	Utworzenie punktu dydaktycznego pod nazwą „EkoLab w Korczaku” przy II LO im. Janusza Korczaka w Wieluniu	powiat wieluński	55,6	-	-	-	Powiat wieluński WFOŚiGW w Łodzi	-

Tabela 21. Harmonogram zadań realizowanych przez gminy powiatu wieluńskiego wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Montaż mikroinstalacji fotowoltaicznych	Gmina Biała	-	7600			7 600	budget gminy, RPO WŁ 2014 - 2020	-
	Wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w Gminie Czarnożyły	Gmina Czarnożyły		b.d.			b.d.	środki własne, WFOŚiGW	-
	Budowa dróg rolniczych	Gmina Konopnica		1000	-		1000	budget gminy, UM	-
	Budowa mostu	Gmina Konopnica		3000	-		3000	b.d.	-
	Rozbudowa drogi gminnej nr 117064E w miejscowości Komorniki oraz przebudowa drogi wewnętrznej	Gmina Mokrsko	782	-	-		782	budget gminy, samorząd województwa łódzkiego - EFRROW	-
	Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku ZSiP w m. Krzywierzeka	Gmina Mokrsko		3800			3800	budget gminy WFOŚiGW, RPO Wił	-
	Rozbudowa, przebudowa i nadbudowa budynku ZSiP w m. Komorniki	Gmina Mokrsko		b.d.			b.d.	budget gminy WFOŚiGW, RPO Wił	-
	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Osjakowie	Gmina Osjaków		750			750	budget gminy, RPO WŁ 2014-2020	
	Termomodernizacja budynku świetlicy wiejskiej w Drobnicach	Gmina Osjaków		580			580	budget gminy, RPO WŁ 2014-2020	zadanie rozpoczęte w 2017 roku

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja budynku Urzędu Gminy w Osjakowie	Gmina Osjaków		1800			1800	budżet gminy, RPO WŁ 2014-2020	
	Odnawialne źródła energii w Gminie Osjaków	Gmina Osjaków	2480		-	-	2480	budżet gminy, RPO WŁ 2014-2020	
	Przebudowa i rozbudowa budynku komunalnego w Kolonii Raduckiej 41 z przeznaczeniem na środowiskowy dom samopomocy	Gmina Osjaków		3358			3358	budżet gminy, RPO WŁ 2014-2020	
	Przebudowa i rozbudowa budynku przedszkola publicznego w Osjakowie o pomieszczenie żłobka	Gmina Osjaków		2400		-	2400	b.d.	-
	Budowa drogi gminnej w miejscowości Bolków	Gmina Ostrówek	-	b.d.	-	-	b.d.	b.d.	-
	Budowa drogi rolniczej-wewnętrznej w miejscowości Janów	Gmina Ostrówek	-	-	b.d.	-	-	b.d.	-
	Budowa drogi gminnej w miejscowości Dymek	Gmina Ostrówek	-	-	-	b.d.	-	b.d.	-
	Termomodernizacja budynku ZSS w Dietrznikach oraz Urzędu Gminy Pątnów z wymianą ogrzewania na pompę ciepła	Gmina Pątnów	168	1351	272	-	1791	-	-
	Przebudowa drogi w miejscowości Wróblew 3 km	Gmina Skomlin		3500		-	6500	budżet gminy, WFOŚiGW, UM,	

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	Termomodernizacja obiektu Publicznego Przedszkola w Skomlinie	Gmina Skomlin	-	-	-	1000	1000	budżet gminy, WFOŚiGW, UM,	
	Budowa i modernizacja dróg gminnych	Gmina Wierzchlas		24500			24500	budżet gminy, RPO WŁ	-
	Ograniczanie niskiej emisji w gminie Wierzchlas, np. poprzez wymianę kotłów starej generacji	Gmina Wierzchlas		2000			2000	WFOŚiGW w Łodzi	-
	Odnawialne źródła energii na terenie gminy Wierzchlas	Gmina Wierzchlas	-	4300	-	-	4300	RPO WŁ	-
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa oczyszczalni ścieków wraz z kanalizacją sanitarną w gminie Biała – etap I	Gmina Biała	-		19 151		19 151	budżet gminy, RPO WŁ 2014 - 2020	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadnice i Stawek I etap	Gmina Czarnożyły	2590	-	-	-	2590	budżet gminy WFOŚiGW	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadnice i Stawek II etap	Gmina Czarnożyły	-	-	1440	-	1440	budżet gminy WFOŚiGW	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowości Gromadnice i Stawek III etap	Gmina Czarnożyły	-	-	-	3 384	3 384	budżet gminy WFOŚiGW	-
	Budowa kanalizacji w miejscowości Wrońsko	Gmina Konopnica		3000		-	3000	-	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem	
Gospodarka wodno-ściekowa	Budowa systemu oczyszczania ścieków w gminie Mokrsko etap III- zakończenie aglomeracji wraz z regulacją gospodarki osadami ściekowymi oraz przebudową stacji uzdatniania wody w Mokrsku	Gmina Mokrsko	b.d.				-	-
	Przebudowa stacji uzdatniania wody w Ożarowie niezbędna infrastrukturą techniczną	Gmina Mokrsko	b.d.				b.d.	-
	Przebudowa stacji oczyszczania wody w Mokrsku wraz z budową dwóch zbiorników na wodę	Gmina Mokrsko	1230	1631	-	-	2861	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej z przyłączami i tranzytową przepompownią ścieków – Mokrsko część, B	Gmina Mokrsko	836	803	54	-	1693	-
	Rozbudowa ciągu technologicznego w gminnej oczyszczalni ścieków w Mokrsku o stopień odwadniania osadów komunalnych – prasa do osadów na oczyszczalni ścieków	Gmina Mokrsko	586	-	-	-	586	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w Krzyworzece	Gmina Mokrsko	-	1353	2479	2491	6323	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Gospodarka wodno-ściekowa	Przebudowa Stacji Uzdatniania Wody w Ożarowie	Gmina Mokrsko	-	-	-	2188	2188	budżet gminy, WFOŚiGW, RPO WŁ	-
	Budowa do 10 przydomowych oczyszczalni ścieków (Lipie, Motyl, Ożarów, Banasie i Słoniny)	Gmina Mokrsko	37	-	-	-	37	budżet gminy, WFOŚiGW, RPO WŁ	-
	Modernizacja przyłączy wodociągowych w m. Ożarów ok. 150 szt.	Gmina Mokrsko	300	-	-	-	300	budżet gminy, WFOŚiGW, RPO WŁ	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Raduczyce, Kolonia Raducka, Raducki Folwark	Gmina Osjaków	-	-	1800	1800	1800	budżet gminy, WFOŚiGW	
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w m. Gabrielów	Gmina Osjaków	-	-	3500	3500	3500	budżet gminy, WFOŚiGW	
	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Ostrówku	Gmina Ostrówek		b.d.		-	b.d.	budżet gminy, WFOŚiGW	budżet gminy, WFOŚiGW
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Nietuszyzna	Gmina Ostrówek	-		b.d.		b.d.	budżet gminy, WFOŚiGW	budżet gminy, WFOŚiGW
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości Skrzynno	Gmina Ostrówek	-	-	b.d.	b.d.	b.d.	budżet gminy, WFOŚiGW	-
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kałuże	Gmina Pątnów	40	-	-	-	40	budżet gminy	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Gospodarka wodno-ściekowa	Koncepcja budowy kanalizacji sanitarnej na terenie Gminy Pątnów	Gmina Pątnów	30	-	-	-	30	budżet gminy	-
	Rozbudowa gminnego systemu wodociągowego gminy Pątnów – etap III oraz budowa przydomowych oczyszczalni ścieków	Gmina Pątnów	2200	-	-	-	2200	budżet gminy, PROW	-
	Rozbudowa sieci wodociągowej w miejscowości Kluski	Gmina Pątnów	200	-	-	-	200	budżet gminy	-
	Przebudowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wróblew, Zbęk, Złota Góra, Bojanów	Gmina Skomlin	6500	-	-	-	-	budżet gminy, WFOŚiGW, UM	-
	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków w miejscowości: Smugi, Klasak Duży, Klasak Mały, Maręże, Brzeziny	Gmina Skomlin	-	-	-	4000	4000	budżet gminy, WFOŚiGW, UM	-
	Wymiana i remont przełączy wodociągowych ok. 15 sztuk	Gmina Wieluń	20	20	-	-	40	budżet gminy	-
	Wymiana pomp głębinowych ujęci wody Czeszochowska, Ruda	Gmina Wieluń	20	20	-	-	40	budżet gminy	-
	Remont sieci hydrantowych w mieście Wieluń i terenach wiejskich	Gmina Wieluń	50	50	-	-	100	budżet gminy	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Gospodarka wodno-ściekowa	Dokończenie II etapu budowy oczyszczalni ścieków o automatyczne sterowanie procesem technologicznym	Gmina Wieluń	-	1360	-	-	1360	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Starzenice	Gmina Wieluń	500	-	-	-	500	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Masłowice	Gmina Wieluń	-	1500	1000	-	2500	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Sieniec	Gmina Wieluń	-	1500	1000	-	2500	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Jodłowiec	Gmina Wieluń	-	-	-	1500	1500	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Olewin	Gmina Wieluń	-	-	1000	1000	2000	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Wieluń, ul. Częstochowska	Gmina Wieluń	-	-	500	1000	1500	budżet gminy	-
	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowości: Gaszyn	Gmina Wieluń	-	250	-	-	250	budżet gminy	-
	Wymiana pomp głębinowych: ujęcie Kurów, Kadłub, Jodłowiec, Turów	Gmina Wieluń	-	-	-	-	b.d.	budżet gminy	-

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)				Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025		
Gospodarka wodno-ściekowa	Renowacja rowu odprowadzającego ścieku oraz odstożników żelaza: ujęcia Jodłowiec, ujęcie Turów, ujęcie Kadłub, ujęcia Jodłowiec, ujęcia Turów	Gmina Wieluń	-	13	18	-	budżet gminy	-
	Wymiana i konserwacja wodomierzy	Gmina Wieluń		b.d.			budżet gminy	-
	Monitoring jakości wód	Gmina Wieluń		b.d.			budżet gminy	-
	Budowa kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Wierzchlas i Przycłapy	Gmina Wierzchlas		24 500			budżet gminy, RPO WŁ	-
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	Usuwanie wyrobów zawierający azbest z terenu Gminy Czarnożyły	Gmina Czarnożyły		160			budżet gminy WFOŚiGW	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Konopnica	Gmina Konopnica		235		-	budżet gminy WFOŚiGW	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Mokro	Gmina Mokro		b.d.			budżet gminy, WFOŚiGW	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Ostrówek	Gmina Ostrówek	-	-	b.d.		WFOŚiGW	-
	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Wierzchlas	Gmina Wierzchlas		700			WFOŚiGW	-

Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego na lata 2018-2021 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2025

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania (w tys. zł)					Źródło finansowania	Dodatkowe informacje o zadaniu
			rok 2018	rok 2019	rok 2020	lata 2021 - 2025	razem		
Zasoby przyrodnicze	Gmina Mokrsko zainspirowana ekologią – program edukacji ekologicznej mieszkańców gminy Mokrsko	Gmina Mokrsko	26	-	-	-	26	budżet gminy, WFOŚiGW	-
	Projekty w zakresie edukacji ekologicznej	Gmina Osjaków	100				100	budżet gminy, WFOŚiGW	
	Edukacja ekologiczna prowadzona przez Szkołę w Załęczu Małym w ramach zajęć szkolnych w roku szkolnym 2017/2018	Gmina Pątnów	13,5	-	-	-	13,5	budżet gminy	-

8 Monitoring, ewaluacja i sprawozdawczość z realizacji Programu Ochrony Środowiska

Aby realizacja zadań zawartych w Programie Ochrony Środowiska przebiegała zgodnie z założonym harmonogramem, niezbędne jest prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji ich wykonania.

Celem monitoringu jest ocena realizacji wskazanych w Programie zadań, w tym:

- określenie stopnia realizacji przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy przyjętymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- analizę przyczyn rozbieżności.

Monitoring realizacji zadań własnych będzie prowadzony w oparciu o wskaźniki obrazujące zmianę stanu środowiska na terenie powiatu (tabela nr 19) oraz dane dotyczące stanu realizacji zadań ujętych w POŚ.

Monitoring zadań realizowanych przez gminy w ramach Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Wieluńskiego prowadzony będzie na podstawie raportów z wykonania gminnych programów ochrony środowiska, które organy wykonawcze gminy mają obowiązek co 2 lata przekazywać organowi wykonawczemu powiatu.

9 Spis tabel

Tabela 1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD	16
Tabela 2. Szlaki turystyczne przebiegające przez teren powiatu wieluńskiego	18
Tabela 3. Klasyfikacja stref na podstawie wyników pomiarów w roku 2017, pod kątem ochrony zdrowia	25
Tabela 4. Wielkość emisji zanieczyszczeń powietrza terenu powiatu wieluńskiego	26
Tabela 5. Liczba mieszkańców oraz powierzchnia obszarów narażonych na hałas od dróg krajowych >3 000 000 pojazdów rocznie oceniany wskaźnikami L_{DWN} i L_N	30
Tabela 6. Jednolite Części Wód na terenie powiatu wieluńskiego	35
Tabela 7. Ocena JCW na terenie powiatu wieluńskiego	36
Tabela 8. Długość sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie powiatu wieluńskiego	39
Tabela 9. Ludność powiatu wieluńskiego korzystająca ze zbiorników bezodpływowych oraz przydomowych oczyszczalni ścieków	41
Tabela 10. Oczyszczalnie ścieków na terenie powiatu wieluńskiego	42
Tabela 11. Koncesje Starosty na wydobywanie kopalin ze złóż (< 2ha) wydane na terenie powiatu wieluńskiego	45
Tabela 12. Masa odpadów komunalnych odebranych na terenie poszczególnych gmin powiatu, oraz osiągnięte poziomy recyklingu i ograniczenia masy odpadów w 2017 roku	49
Tabela 13. Masa wyrobów azbestowych usuniętych z terenu powiatu w 2017 roku, z podziałem na gminy	49
Tabela 14. Obszarowe formy ochrony przyrody na terenie powiatu wieluńskiego	54
Tabela 15. Zmiana wartości wskaźników monitorowania ujętych w POŚ	59
Tabela 16. Cele i kierunki interwencji	62
Tabela 17. Obszary interwencji oraz zadania własne powiatu wieluńskiego	63
Tabela 18. Obszary interwencji oraz zadania monitorowane powiatu wieluńskiego	64
Tabela 19. Wskaźniki realizacji programu w odniesieniu do obszarów interwencji i celów ...	67
Tabela 20. Harmonogram zadań własnych powiatu wieluńskiego wraz z ich finansowaniem	68
Tabela 21. Harmonogram zadań realizowanych przez gminy powiatu wieluńskiego wraz z ich finansowaniem	70

10 Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie powiatu wieluńskiego na tle województwa łódzkiego	11
Rysunek 2. Rozmieszczenie gmin na terenie powiatu wieluńskiego	12
Rysunek 3. Położenie powiatu wieluńskiego na tle mezo i makroregionów	13
Rysunek 4. Podział województwa łódzkiego na strefy	24
Rysunek 5. Źródła PEM (stacje bazowe telefonii komórkowej – kolor pomarańczowy) na terenie powiatu wieluńskiego	32
Rysunek 6. Sieć hydrologiczna na terenie powiatu wieluńskiego	34

Rysunek 7. Tereny zagrożone wystąpieniem powodzi na terenie powiatu wieluńskiego..... 37

11 Spis wykresów

Wykres. 1. Struktura wieku mieszkańców na terenie powiatu wieluńskiego.....	14
Wykres. 2. Liczba mieszkańców na terenie poszczególnych gmin powiatu wieluńskiego	15
Wykres. 3. Struktura użytkowania gruntów na terenie powiatu wieluńskiego.....	16
Wykres. 4. Struktura emisji zanieczyszczeń z poszczególnych źródeł w powiecie wieluńskim	27
Wykres. 5. Procentowy udział sieci kanalizacyjnej i wodociągowej w ogólnej długości sieci w podziale na poszczególne gminy powiatu wieluńskiego	40
Wykres. 6. Liczba przyłączy do sieci kanalizacyjnej i wodociągowej oraz procentowy udział korzystających z tych sieci na terenie powiatu wieluńskiego z podziałem na gminy	40
Wykres. 7. Powierzchnia gruntów leśnych oraz lesistości poszczególnych gmin [%] powiatu wieluńskiego.....	51

